

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem bocsátható

XL. évfolyam
59. szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi március 14

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-számok: kiadóhivatal 92, szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK KOLOZSVÁRT!

Bezárt életek...

A nemzetközi munkahivatal a közeli napokban szenzációként ható adatokat fog publikálni az ujkori „népvándorlás” fázisáról. A munkahivatal hosszas és fáradságos adatgyűjtő munkával átfogó képet állított össze a ki- és bevándorlásról, a munkásfluktuációról az egész földkerekségen. Az európai országok közvéleményét különösen a népvándorlás európai és Európa-amerikai adatai érdeklik. A statisztikai kimutatásból kitűnik, hogy Európában a bevándorlók Mekkája egészen a legutóbbi időkig Franciaország volt. 1927-ben 64.000 külföldi munkás és tisztviselő vándorolt be Franciaországba, a következő évben már 98.000 volt a számuk és 1930-ban 220.000-es rekordmagasságot ért el a bevándorlás. 1932-ben 102.000 munkaerő próbált szerencsét Franciaországban, az elmúlt esztendőben azonban a különböző korlátozások és a kedvezőtlen gazdasági konjunktúra miatt már csak 70.000 bevándorlót regisztráltak. Míg a bevándorló idegenek száma rohamosan esett, addig hirtelen felszökkent a hazavándorló franciák száma amely az elmúlt esztendőben 109.000-re ugrott. Ami áll Franciaországra, az talán még nagyobb mértékben áll Európa valamennyi országára. A munkavállalók vándorlása a minimumra csökkent és a gazdasági válság mélypontján alig számottevő. Belgiumba például 1929-ben még 40.000 munkavállaló vándorolt be, 1932-ben pedig már csak 15.000 munkavállaló próbálkozott. Feltűnő alacsony a bevándorlók száma Angliába, ahol a hatóságok rendkívül megnehezítik az idegen munkavállaló letelepedését. 1931-ben mindössze 14.000 munkavállaló tudott a brit szigeten elhelyezkedni. Figyelemreméltó a fasiszta Olaszország bevándorlási statisztikája is, különösen a visszavándorlás szempontjából. Egyetlen esztendőben 64.000 olasz tért vissza hazájába, az idegenek bevándorlása viszont az utolsó két évben egy negyedére csökkent. Valaha az Egyesült Államok felé gravitált az európai kivándorlók túlnyomó többsége. Ez a reláció a gazdasági válság következtében szintén gyökeresen megváltozott. Míg 1927-ben 108.000 külföldi telepedett meg Amerikában, öt évvel később már csak 47.000 külföldit vett fel az Egyesült Államok. Ugyanez az arány Argentínában is. Ezek a számok tulajdonképpen fejfák. Országok, mint sirtörtek, ahol élve eltemetettek várják a végleges halált, vagy a feltámadást...

A bezárt életek tragikus statisztikája, megdöbbentő kép, ahhoz a mozgólódáshoz, amely most a világpolitikában folyik.

Genfét végleg lekompromittálták. Páris vajudik. Berlinre rossz gondolni. Most Róma nyomult előtérbe. Mi lesz, ha Róma sem segít? Mi lesz a bezárt életekkel. Hogyan és ki fogja a kapukat kinyitni? A nagy, a szörnyű karámokat.

A római hármastalálkozó előtt

Gömbös magyar miniszterelnök utrakelt Róma felé

Magyarország telajzoni várja az eredményeket — Colonna herceg, a budapesti olasz kövei is elkísérte Gömböst — Az angol sajtó érdekes magyarázata

Anglia is megadta a beleegyezést Mussolini középeurópai terveihez
A leszerelés kérdésében is talált új lehetőséget Mussolini

Budapest, március 13.

Vasárnap délután fél 2 órakor Gömbös magyar miniszterelnök elindult Róma felé. Nem egyedül ment. Kíséretében utaztak Colonna budapesti olasz követ, Apribáró, a külügyminisztérium politikai osztályának a vezetője, valamint Antal, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője.

Gömbös a vonat elindulása előtt néhány szót mondott az újságíróknak:

— Nagy várakozással megyek Rómába, mert azt hiszem, hogy nemcsak a tárgyalófelek kívánják a megoldást, hanem egész Európa is. Mindenki vágyik az igazi béke és a valódi megoldások után.

A miniszterelnök vonatát a nagyobb állomásokon mindenütt népes üdvözlő és szerencsekívánó küldöttség várta. Szom-

bathelyen a küldöttség soraiban volt két fia is.

A MAGYARORSZÁGI SAJTÓ

A magyarországi sajtó a római hármastalálkozót mindenképpen sorsdöntő jelentőségűnek tartja. Az ország közvéleménye régóta nem volt ilyen felajzott hangulatban, mint most. Az egész ország egy nagy várakozás. Valaminek történnie kell, valami megnyugtatónak, hiszen az ország már évek óta csak a reményből él.

A jelenlegi helyzet pedig — írják a lapok — nemcsak reményt, hanem határozott ígéretek nyújt. Magyarországnak különös öröm és megnyugtató, hogy

Olaszország mellett most már maga mögött tudja Franciaország hajlandóságát is.

Minden jel arra vall, hogy Rómában nem-

csak hármastalálkozó lesz, hanem ezen is túl Gömbös magyar miniszterelnök találkozni fog Chambrun francia követtel is. És Chambrun francia követ tárgyalni fog Dollfussal is, annak a jeléül, hogy Franciaország segíteni fogja az osztrák-magyar együttműködést.

A Reggel című lap kibangsulyozza, hogy három évvel ezelőtt a francia tőke kinyújtotta segítő kezét a magyar mezőgazdaság és ipar felé. Akkor a politikai helyzet megakadályozta azt, hogy ez a közeledő szándék eredményeket hozzon.

Azóta aztán Franciaország egyre csak távolodott Magyarországtól. Most újra megfordult a helyzet. Magyarország újra maga mellett érezheti a francia támogatási szándékot s reményleni kell, hogy ezáltal ez tartós lesz és eredményes.

London: Gazdasági megegyezés — politikai erővel

Az angol sajtó is rendkívüli jelentőséget tulajdonít a római találkozóknak. Európa figyelme, írják a londoni lapok, Róma felé fordult újra s méltán, mert Rómában olyasmi születethet meg, ami sokmindent tisztázhat és új irányvonalat adhat az eddigi európai politikának. Középeurópa kényes kérdéseinek elintézése igen nagy jelentőségű s amennyiben sikerül, egy súlyos gondnal kevesebb lesz a nemzetközi külpolitikai szolgálat vállán.

A Daily Herald szerint az most már bizonyos, hogy Olaszország, Ausztria és Magyarország megegyeznek egymással. Hiszen tulajdonképpen csak a már elkészített szerződések aláírása van hátra. Az egyezmény gazdasági jellegű és tartalma tagadhatatlan azonban, hogy politikai ereje van. Azok a hírek, amelyek arról szólanak, hogy Rómában a Habsburgok trónraültetéséről is tárgyalnának és az osztrák-magyar monarchiát egyelőre legalább a vámelegység formájában vissza akarják állítani, valószínű. Rómában ilyesmiről nem lehet szó. A római tárgyalásokkal kapcsolatban

Olaszország, Franciaország és Anglia között teljes az egyetértés.

már pedig ez csak akkor lehetséges, ha a

Habsburgok trónraültetéséről nincsen szó, viszont a legteljesebb mértékben kibangsulyozódik Ausztria gazdasági és politikai függetlensége. Aztán Rómában kerülnek minden olyan látszatot is, amely arra engedne következtetni, hogy a hármastalálkozás is tárgyalják a kérdést. A helyzet tehát az: az olasz-magyar-osztrák egyezmény már most megszületik azzal, hogy ahhoz később bármelyik dunai állam csatlakozhatik.

a Rómában létrejövő megegyezéshez más érdekelt államok is csatlakozhassanak.

Ezt az engedményt Franciaországnak biztosítani kell a kisantantállamok felé, viszont ez nem jelenti azt, hogy várnak a megegyezéssel addig, amíg a kisantantállamok is letárgyalják a kérdést. A helyzet tehát az: az olasz-magyar-osztrák egyezmény már most megszületik azzal, hogy ahhoz később bármelyik dunai állam csatlakozhatik.

A Morning Post is azt hangsúlyozza, hogy a nagyhatalmak biztosítani kívánják Ausztria függetlenségét, mert nagyon félnek Németországtól. Az olasz-magyar-osztrák megegyezés tehát nem jelentheti azt, hogy Ausztria olasz befolyás alá ke-

rül. Ebben az esetben Anglia és Franciaország nem adta volna meg hozzájárulását.

A lap aztán megállapítja, hogy Mussolinival kapcsolatban indokoltnak látszik beszélni a Habsburg-restaurációról is. Nem lehet kétséges, hogy ezt a megoldást Mussolini nem ellenezné — ha olyanok volnának a politikai lehetőségek. A Habsburgok trónraültetéséről azonban az adott politikai körülmények között nemcsak a kisantantállamok s főként Csehszlovákia nem akar hallani, hanem Franciaország sem. Így tehát Mussolini elejti ezt a mellékkérdést, amelynek megoldását az osztrák és magyar legitimista körök türelmetlenségén kívül semmi sem sürgeti.

A Morning Post szerint Mussolini terve nagyon jó úton van s halad is előre nagy lépésekkel. Nehézség most már körülötte nem igen lehet. Később azonban támadhat nézeteltérés amiatt, mert Ausztria függetlenségét, amit most Franciaország, Anglia és Olaszország egyaránt akarnak, mint a három állam másként és másként értelmezi.

Es az időjárás árt az Ön bőrnek!

On azonban könnyen védekezhetik ellene, Nivea-Creme-vell Dörzsölje be minden este, de nappal is, ahányszor kimegy a szabadba, arcát és kezeit Nivea-Creme-vel. Bőre finom lesz és rugalmas, a széllel és az időjárás viszontagságaival szemben ellenálló és megkapja azt a friss, egészséges külsőt, amelyet a fiatalságnál olyan szívesen megcsodálunk.

NIVEA CREME: Lei 16.— — Lei 72.—

A türelmetlen királypártiak

Van újabb eseménye a Habsburg-kérdésnek is. Sigray Antal gróf, a magyarországi királypártiak egyik vezére adott nyilatkozatot a Reggel című lapnak. A gróf szerint Ausztria számára csak két út lehetséges. Az egyik a Magyarország gal való szoros kapcsolatot, a másik a Németországhoz való csatlakozás. Erről az utóbbiról a nagyhatalmak hallani sem akarnak. Nagy és veszedelmes bonyodalmakat jelentene egész Európára. Az első út biztonságosabb, nyugodtabb. Viszont a Magyarországgal való szoros kapcsolatot nem oldható meg a császári ház visszaállítása nélkül.

Sigray gróf szerint történelmi erők dolgoznak ezeknek sokáig nem lehet ellentállani. A Habsburgok visszahívása ma még ellentállással találkozhat a kisantant-államok és főként Csehszlovákia részéről. Ez az ellentállás azonban szükségszerűen lecsendesedik s akkor a restaurációs gondolat győzni fog Bécsben úgy, mint Budapesten.

Most tehát csak az a kérdés, hogy mikor csendesedik le az az ellentállás, amely jelenleg megakadályozta a restaurációt. A legitimistákra nézve mindenesetre nagy veszteség, hogy Sixtus páрмаi herceg, aki a Habsburg-kérdés „utazó-ügynöke” volt, súlyos betegen fekszik. Orvosai szerint állapota reménytelen, noha még csak 47 éves. Már az utolsó kenetet is felvette. Zita volt királyné mellette van s vasárnap betegágyához érkezik Ottó is.

A MUSSOLINI-JAVASLAT KERÜLT ELŐTERBE A LESZLERELÉS KÉRDÉSÉBEN IS

Érdekes, hogy a leszerelés kérdése is minduntalan Róma és Mussolini körül kering. A múlt hét folyamán Londonban keserűen állapították meg, hogy az olasz-francia egyetértés hátralökte a leszerelés kérdését s amennyiben Anglia tiszta szándékai nem vezetnek eredményre, úgy a szigetországnak is teljes erővel fegyverkeznie kell.

Anglia tehát nem örvendett a francia-olasz barátkozásnak. A legújabb jelentések viszont azt mondják, hogy

London is hozzájárult Mussolini közép-európai tervéhez

s így ebben a pillanatban Mussolini Franciaország és Anglia közös bejegyzésével dolgozik. Ugy látszik, hogy Mussolini megtalálta a módját az angol nyugtalanság elültetésének, mert a párisi Matin londoni jelentése szerint

az angol kormány a leszerelés kérdését sem adja fel, hanem Mussolini javaslatára új kísérlethez fog.

A lap úgy tudja, hogy Sir Simon angol külügyminiszter szerdán az alsóházban nagy horderejű bejelentést tesz. Bejelenti, hogy az angol kormány most az egyszerűen még, de igazán utoljára, megkísérli közös alapra hozni az európai államokat a leszerelés kérdésében s nem is tagadja, hogy ezt Mussolini javaslatára teszi. Az új terv az volna, hogy

Genfben kívül hiojanak össze nemzetközi leszerelési értekezletet,

lehetőleg olyan semleges helyen, ahová Németország és Oroszország is elküldheti maga képviselőit. Az előzetes tárgyalások után aztán vonják be ebbe az értekezletbe Amerikát és Japánt is.

Amennyiben aztán ez a kísérlet sem sikerül, úgy Anglia végérvényesen visszavonul a kérdéstől s a maga részéről megkezdte azt a nagyarányú fegyverkezést, amelyre biztonsága érdekében szüksége van.

Ismét nagy botrányt csaptak a szász hitleristák

Az egységmozgalom hívei kiebrudalták Hedrich hitlerista vezérét, mert ő is sértelente a püspökök

Nagyszeben, március 13.

A szászok közötti testvérháború hétről hétre mindjobban elmérgesedik, miközben a tulzó és szájhösködő nacionalista román pártok vaklármat csapnak sajtójukban és a parlamentben a kisebbségek ellen.

A régi vezetők által megindított szász egységmozgalom hívei a múlt vasárnapra is népgyűlést hívtak össze, ezalkalommal a külföldi szőlővidék egyik legszámottevőbb szász községbe, Riomfalvára. Az előző vasárnap Keresztényfalván tartott nagy népgyűlés keserű tanulságai ar-

KIEGÉSZÍTŐ JELENTÉSEK AZ OLASZ-MAGYAR-OSZTRAK KÖZVELEDÉSHEZ

A szófiai lapok megállapítják, hogy a magyar miniszterelnök római útjával kapcsolatban Bulgária is érdekeltek érzi magát. A dunai országok talpraállítását Bulgária kihagyásával el sem képzelhető. Ezt egyébként az olasz követ is kijelentette. Érthető tehát, ha a római hármast találkozó Bulgária feszült figyelemmel követi.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter szombat és vasárnapot Bécsben töltötte. Kánya Dollfuss-szal az osztrák gazdasági szakértőkkel tanácskozott. A tanácskozások természetesen összefüggésben vannak a római hármast találkozóval.

Dollfuss, amint már jelentettük, kedden megy repülőgépen Rómába.

A bécsi magyar áruminta-kiállítást Miklas szövetségi elnök nyitotta meg vasárnap. Megnyitó beszédében annak a kívánságának adott kifejezést, hogy ez a kiállítás ne csak a két ország gazdasági kapcsolatait, hanem a szellemi együttműködését is kimélyítse.

ra indították a riomfalvai gyűlés rendezőit, hogy óvintézkedéseket tegyenek a hitleristák ellen, akik szavalókórusaikkal és zajos közbeszólásaikkal minden gyűlést igyekeznek megzavarni, amit nem ők tartanak. Ennek ellenére a rendezőség megengedte, hogy a Riomfalván tartott hitleristák is részt vehessenek a gyűlésen, azaz a feltétellel, hogy nyugodtan fognak viselkedni. Mi több, a régi vezetők abba is belementek, hogy a népgyűlésen két hitlerista szónok szintén beszélhessen.

Eleinte valóban rendben ment minden. A hitleristák aránylagos csendben hallgat-

Tessék kívánni és eltenni!

6. sz. SZELVÉNY

a B. L. márciusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab márciusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénygyűjteményének 1934 márciusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál (Cosmopolis, Calea Griviței 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Elfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniök, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

ták meg Karres Sámuel medgyesi gyáros, Bruckner riomfalvai lelkész, Seinerth Vilmos dr. segesvári polgármester és a hitlerista Neugeboren Emil lapszerkesztő beszédeit, de ennél tovább már nem tudták állani adott szavukat. Amikor az egységmozgalom vezetői közül Binder szenátor emelkedett szólásra s többek között kifogásolta, hogy a hitleristák titokban tartják szolgálati szabályzatukat, a „megújított” botrányt csaptak e bírálat miatt. Hedrich Hans dr. volt szász képviselő, aki most egyik vezére a hitleristáknak, közbeiktott:

— A püspök ur lopva szerezte meg a szolgálati szabályzatunkat!

Glondys szász püspök ugyanis a napokban éppen a hitleristák szolgálati szabályzatára hivatkozva, amely szerint a párt tagjai feltétlenül engedelmesseggel tartoznak Fabritiusnak, a „vezérnek”,

elrendelte, hogy a szász evangélikus egyház mindazon tisztségviselői, akik tagjai a hitlerista pártnak, vagy a pártból lépjenek ki, vagy mondjanak le tisztségükről, mert a kettő összeférhetetlen.

Hedrich közbeszólása óriási mebotrántkozást váltott ki a népgyűlés hagyomány- és püspöktisztelő többségéből, mert ugyan azt a gyalázkodást látták benne, mint Gust dr. emlékeztetés néptanácsai közbeszólásában. A mebotrántkozás olyan heves lett, hogy

Hedrichet kiebrudalták a gyülesteremből.

A felzudulás csak sokáraült el, de hamarosan ismét fellángolt, amikor Römer mérnök, a medgyesi hitleristák egyik vezére, követelni kezdte, hogy Hedrichet engedjék vissza a gyűlésre, mert beszélni akar. A gyűlés többszáz résztvevője indulatossan tiltakozott, mire a kétszáz főnyi hitlerista tüntetően elhagyta a gyűlést, azonosítva magát Hedrich dr.-al.

Ezután a gyűlés tovább folyt mintegy 5—600 hallgatóval. A továbbiakban Roth Hans Otto dr., a német parlamenti csoport elnöke, szenvedélyes beszédben vázolta azokat a veszélyeket, amelyeket a hitlerista pártszellem és erőszak a szász népegyesre jelent. Figyelmeztette a szász népet, hogy eszméljen magára.

— Akiknek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Március 18-ig el kell hagyniok Csehszlovákiát a bécsi menekülteknek

Pozsony, március 13

A csehszlovák kormány március 18-ig adott tartózkodási engedélyt azoknak a szocialista menekülteknek, akik az osztrák szocialista forradalom leverése után menekültek csehszlovák területre, főként Pozsonyba.

A menekültek javarésze már el is hagyta Csehszlovákiát s más országokban telepedett le. Két neves magyar menekült, Fényes László és Kéry Pál megkísérelték állást szerezni valamelyik ottani magyar lapnál, mert ebben az esetben tartózkodási engedélyüket meghosszabbították volna. Kísérletük nem sikerült s így nekik is el kell hagyniok Pozsonyt.

VESTIS POSZTÓÁRUHÁZ AJÁNLIJA:

nőiruha-, kosztüm- és kabátszövegeteit

férfiruha- és felöltőszövegeteit

tiszti és sportszövegeteit

a legdivatosabb mintákban, a legjobb minőségben, a legolcsóbb árakban!

BRASSÓ, LENSOR 22

VILÁGPOLITIKA

Bécs után Madrid?

Páris, március 13.

1.

Gyorsan tájékoztatni kell az olvasót a spanyol helyzetről, mielőtt még Madridnak, Barcelonának, Szevillának, meg az ibériai félsziget többi költői városának utcáit elöntené a vér. Pontosabban: a kispolgárok, parasztok és munkások véradata, amelyet a legfeljebb spanyol reakció bőven és könnyörtelenül készült ontani. A „garde civile”, a „jeunesse dorée”, meg a sötétség egyéb rohamcsapatai már felelősséget vállalnak. Főleg az események fenyegetnek. A bécsi mészárlás, tartani kell róla, eltörpül majd a spanyol rémségek mellett. Dollfuss, noha asszonyok és gyermekek birkagülekezetébe ágyaztatott bele, büszkén verheti majd mellét, hogy ő humanista.

A félszigetnek hagyományai vannak. Már ami az öldöklést illeti. Az inkvizíciótól kezdődően. Az éjfélete Spanyolország félvárról néz le a barnán borongó Birodalomra: Ecsém!

Néhány tizezer halottért még nem megy a szomszédba a hidalgók és caballerók nemzetisége.

Mindez persze szerfelett furcsán hangzik. Először 3 éve mindössze annak, hogy a lázadó tömegek elverték az élről Primo de Riverát, a fasiszta önkényurat s szánták Alfonsót, aki e néven s e nemből a nyolcadik volt. Az ember azt hihetné, hogy a forradalom lezajlott már, szétpattintotta a bilincseket s felszabadította az elnyomott népmasszákat. Minek hát újabb lázadás, újabb áldozat, újabb polgárháború?

Valóban, az első forradalom, a feudális monarchia ellen felkelő polgárság forradalma megtörtént már. Ez a győztes forradalom azonban a színlődő rétegek szociális kérdéseit nem tudta, nem is nagyon akarta megoldani.

A munkások 12—16 órát dolgoznak naponta. Béréik mégis a legalacsonyabbak egész Európában.

Spanyolországban most kezdődik a tánc.

2.

Három évvel ezelőtt, amikor de Rivera elbukott és Alfonsz menekült, a Lerroux vezetése alatt álló polgári radikális párt és a vele összeműködő szociáldemokrata párt vette át a dolgok irányítását Spanyolországban. Ennek a koalíciónak, amely a választásokon is közösen lépett fel, óriási többség állott a háta mögött. Tehát sok mindent megvalósíthatott volna. Ehelyett tevékenysége kimerült a forradalmi rétegek megelégedésében. A radikális párt csak névszerűt radikális. Haladó és kevésbé haladó emberekből tevődik össze. A szociáldemokrata párt mérsékelt. Mindkét kormányalkotó csoport megelégedett tehát a feudális uralom megszűntetésének politikai vívmányával.

Arra, hogy tömegszerű jogokat és kenyeret adjanak, már nem futotta a forradalmiságukból.

Ilyen körülmények között az elégedetlenkedés viharosan nőtt és a népmilliók lelkesedése sztrájk hullámba csapott át. Másrészt meg erőre kaptak az ellenforradalmi energiák. A királypárti nagybirtokosok és mammut-tőke tömegagitációt kezdeményezett, rohamcsapatokat szervezett, készült a visszatérésre.

A kormány hétfője sasa riadtan látta, hogy népszerűsége elveszett. Nosza, elő tehát egy új választói törvény!

A feltevés az volt, hogy az új választásokon, amelyek múlt év november 19-én és december 1-én zajlottak le, a radikális párt és a szociáldemokrata párt ismét együtt vesznek részt. Esetben pedig, ki kétkednék benne, a szavazatok 40 százalékát majd csak összekaparják valahogy.

Törvényt hoztak tehát, hogy az a párt, vagy blokk, amely eléri a 40 százalékot, óriási prémiumot kap a többiek rovására.

A legerkölcstlenebb és legigazságtalabb választói törvény, mondja Luis Araquistain ur, Spanyolország volt berlini követe. A radikális-szociáldemokrata kormányzat tehát tömegjogok helyett választási ravaszságokat, szociálpolitika helyett a népakaratot megghamisító prémiumokat létesített. Mindezt ismételtük, abban a feltevésben, hogy közösen aratnak majd.

De a koalíció, röviddel a választások előtt, szétagrott. A szociáldemokraták egyedül kényeztetültek a küzdelemben. A radikálisok összeházasodtak a Gil Robles vezetése alatt álló, erősen reakciós agrár-kerikális párttal.

A köztársasági forradalom együtt a királypárti maradisággal!

Egészen ifjú elvek és eszmék vak elárulása volt a dolog.

Az ellenforradalom leszüretelte a prémiumot. Azt az erkölcsi elcsúszást, amiből az elárult forradalom maga akart szopogatni.

A cortes többségét választások után a jobboldal alkotta.

✱

A választási verembe, amelyet a jobboldal számára ástott, a baloldal maga esett bele. Az új cortes kormányát ugyan a radikális párt adta még, Lerroux-val, mint miniszterelnökkel.

A demokrácia védelme jegyében

A parlamentben is bejelentették a Lupu-párt és a nemzeti-parasztpárt egyesülését

41 képviselője lett a nemzeti-parasztpártnak

Jegyzőkönyv az egyesült párt újjászervezéséről

Bukarest, március 13.

Az előre megállapított program szerint vasárnap délelőtt végbement a Lupu-féle parasztpártnak a nemzeti-parasztpárttal való egyesülése, illetőleg ennek ünnepélyes kikiáltása, ami egyben a Maniu és Vajda közötti politikai megbékélést is magában foglalja. Ez az egyesülés jelentős részben megerősíti a nemzeti-parasztpártot s ezáltal minden bizonnyal kiállításul lesz az ország egész politikai életére, különösen most, amikor ismét diktatúra-tervek szele kezdte fújni a kulisszák mögötti berkek harasztait. Lupu és csoportja visszatért abba a pártba, amelyből kerek nyolc esztendővel ezelőtt kivált, Vajda pedig, aki az utóbbi időben azzal a gondolatokkal kezdett kacérkodni, hogy külön jobboldali pártot alakít, Mihalache meggyőző közbenjárására elvállalta a párt er-

délyi és bánági tartományi elnökségét, sőt kijelentette, hogy a jövő Mihalache-kormányban hajlandó bármilyen tárcát elfogadni. Ilyenképpen a vasárnapi esemény kétségtelenül megerősíti a polgári demokrácia állását és jövőjét a diktatórikus törekvésekkel szemben.

JÓVÁHAGYJAK AZ EGYESÜLEST

A parasztpárt klubjában vasárnap délelőtt 10 órakor ült össze a központi bizottság ülése Lupu elnökletével. A pártvezér nagyobb beszédben ismertette az egybegyűlt megyei szervezeti elnökökkel, képviselőkkel és volt képviselőkkel a nemzeti-parasztpárttal való egyesülés szükségességét. Rámutatott arra, hogy a kormányon lévő liberális pártot belső viszályok tépik és gyengítik s e közben — mint világossá teszi — a demokrácia Romániában is egyre nagyobb veszélyben van, mert mind komo-

lyabban fenyegetik a diktatórikus törekvések. Az újra egyesült nagy nemzeti-parasztpárt arra hivatott, hogy védőfalat alkosson a román demokrácia körül.

A központi bizottság Lupu beszéde alapján egyhangúlag hozzájárult a nemzeti-parasztpárttal való egyesüléshez.

Szintén délelőtt 10 órakor a nemzeti-parasztpárt központi klubjában is összeült a párt végrehajtóbizottsága, Mihalache elnökletével. A pártelnök bejelentette, hogy Vajda vállalta a párt erdélyi és bánági szervezeteinek tartományi elnökségét, majd ismertette azokat a tárgyalásokat, amelyeket ő, Mihalache, Lupu dr.-ral a két párt egyesülésére vonatkozólag folytattak. A nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága is jóváhagyta a két párt összeolvadásának kimondását.

Jegyzőkönyv az egyesülés gyakorlati keresztülviteléről

LUPU OLASZORSZÁGBA MEGY
A Curentul úgy értesül, hogy Lupu az egyesülés gyakorlati keresztülvitelét után néhány hétre Olaszországba, főleg Capri szigetére megy üdülni. Lupu azonban még nem állapította meg elindulásának pontos időpontját.

MI LESZ A KONVERZIOVAL?

Bratianu Dinu pártelnök kedden este összehívta a kormány állandó választmányát, hogy véglegesen megtárgyalják az új adósságrendezési törvényjavaslat szövegét, amelyet az állandó választmány jóváhagyása után szerdán este a végrehajtóbizottsággal fogadtatnak el.

A kormány reméli, hogy a javaslatot már csütörtökre benyújthatja a képviselőházba.

ahol az illetékes bizottságok együttesen a szenátusi bizottsággal napi két ülésben fogják megvitatni.

Averescu marsall néppártjának lapja, az Indreptarea, legutóbbi számában azt írja, hogy

„a végleges kormányválságot a konverziós törvény fogja előidézni.” A lap ugyanis úgy tudja, hogy a Tatarescu miniszterelnökhöz húzó liberális ifjuság 98 képviselő aláírásával eljelenjavaslatot fog benyújtani, mert nem tartja eléggé szélesnek Bratianu Dinu pártelnök konverziós javaslatát, amelyet viszont az öreg liberálisok 170 főnyi képviselőcsoportja támogat. Ez könnyen maga után vonhatja Tatarescu miniszterelnök visszalépését, amely esetben, az Indreptarea szerint, a törvényhozó testület elnökei Bratianu Dinu-kormány kinevezését fogják javasolni az uralkodónak. Tekintettel erre a helyzetre, a kormánypárt egy része szükségesnek látja az ellenzékbe való vonulást, hogy helyreállítsák és megszüldítsék a belsőleg zilálttá vált pártegységet.

Bárhogyan is, az kétségtelen, hogy a kormány sorsát a konverzió kérdése dönti el, mert — mint ismeretes — az uralkodó nyíltan kifejezést adott annak az óhajának, hogy az új adósságrendezési törvényt huszvégig hozzák te-
tő alá.

Tíz év óta folyt a hamis bizonyítvány-gyártás a buzăui gimnáziumban

Letartóztattak három volt igazgatót

Buzău, március 13.

Beszámoltunk annak idején arról, hogy a buzăui fiúlemban hamis bizonyítványgyárat leplezték le.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a bizonyítványok hamisítása már egy évtized óta folyt a buzăui lemeumban. Megállapítást nyert az a szinte hihetetlen tény is, hogy

a csalásban tíz év óta a gimnázium minden igazgatója részes volt.

A rendőrség letartóztatta Corn Mateescu ta-

nárt, a gimnázium jelenlegi titkárát, azonkívül

három volt igazgatót is.

Mateescu titkár a rendőrségen bevallotta, hogy a csalást 10 év óta rendszeresen üzték a lemeumban és a baloldali már szemben állnak egymással. Napok, hetek, vagy hónapok és a végle számolás bekövetkezik.

A rendőrség a legnagyobb titoktartással, de erősen kezeli a kétségtelenül szenzációs ügyet.

nyoz, de az események, amelyek legutóbb Bécsben teljesedtek ki, Madridban sem maradhatnak el. A régi rend és az új rend, a jobboldal és a baloldal már szemben állnak egymással. Napok, hetek, vagy hónapok és a végle számolás bekövetkezik.

Ma ugyan Luis Araquistain ur, a fentemlített spanyol exkötvet odainformált, hogy ez az ibériai félszigeten nem következhetik be, mert a spanyol nép, a spanyol dolgozók Rivera tábornokkal együtt örökre elűzték a reakciót.

— Ha próbálkozná merészelné, milliók kergetnék vissza véres fejjel! — mondotta.

El is lehetne hinni, ha nem volnának az ellenkezőjére olyan szomorú tapasztalatok.

(m. i.)

Ez a kabinet azonban Gil Robles-nek és a jobboldalnak kénye-kedvére volt kiszolgáltatta. A forradalomnak alig hároméves és amúgy is csenevész vívmányai villámgyorsan fejlődtek vissza.

Ez az állapot a kispolgár, munkás és paraszttömegek ellenállását vonta maga után. Mindennap új monstresztrájk. A parasztek erőszakkal veszik birtokukba a feudális urak tízezer holdjait, anélkül, hogy a tulajdonjogi kapcsolatoknak e plebejusi változása ellen a kormány bármit is tudott volna tenni. A városok utcáin hét mint hét ömlik a vér.

A jobboldal kegyelméből való baloldali kormány kétségbeesve látja az anarchizálódás szinte megállíthatatlan folyamatát és a végső szorongatásban szociális újításokra szánja

el magát. Közmunkákat nyit, hogy a mérhetetlen munkanélküliséget enyhítse. Munkaködet alkot. Amnesztiairervezen dolgozik.

Ebben a tevékenységi lázban éri el a csapás: a jobboldal megbuktatja Lerroux-t újból hatalomra hívják, de az elkésett szociálpolitikai munkát kénytelen abbahagyni. Ehelyett megpróbál frázisokkal hatni:

— Estamoss entre caballeros!

— Gavallérok között vagyunk!

Vagyis a harmadéves forradalom lovagjai között. Akik meghozták a népakarat ellen a prémium-törvényt. Akik lepaktáltak az előző feketerenddel. Akik, amíg leszerelték a milliók lendületét, felfegyverezték a rohamgárdákat és az aranyifjakat.

E pillanatban még és újból Lerroux kormá-

Eltűnt!... Ki tud róla?

Gábor Péter asztalos a képviselőválasztáson „leadta a voksot” és azóta nyoma veszett

Brassó, március 13.

Talpig gyászbaültözött. Könnyes szeméből sugárzik a bánat. Azzal kezdi:

— Ugy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el... talán madárrá vált és elrepült...

Hát igen. Ez hatásos bevezető. Olyan, ami „megfogja” az embert. „Földelnyelés”... „madárráválás”... — meseforgalmak...

Hamarosan kiderül, hogy a gyász asszony nem mesét mesél. Tragédiát tárgyalnak a szomorú szavak!

„Eltűnt!”

1933 karácsony előtt. Ide megyünk vissza.

A választások kortések által mesterségesen felpiszkált izgalmu napjai... Amikor egyszerű pecsételésért felvitt a bor: a voksok gazdái és a gazdák voksainak nagy értéke volt...

Nézzük meg: mit csinált ezen a napon Gábor Péter homoródszentmártoni asztalosmester? Nem is olyan érdektelen megnézni. Különösen akkor nem: Gábor Péter azon a napon nyomtalanul eltűnt!

Eltűnt!!!

Ezt a szót ismételték azóta Gábor Péterné szüli. Molnár Veronika brassói háztartási alkalmazott. És gyászolja. Mintha meghalt volna.

Eltűnt... Egyszerű rendőrségi „műszó” — neki élete legszörnyűbb szava.

„AHOGYAN VALAKI ELTŰNIK”

Gábor Péter utolsó ismert huszonnégy óráját így állították össze:

Reggel Homoródszentmártonra indult, hogy „leadja a voksot”. Leadta. Hogy kire, hova, az az ő dolga.

Utána betért a szövetkezeti italmérésbe. Merthogy a választás ital nélkül olyan, mint a leves só nélkül. Nincs íze: nem ér semmit. Innen meg az Ábrahám kocsmájába tért be. Hat órák a csendőrmesterrel, a katonai könyvet látta-mozdította. Nyolc órák a komájánál vacsorázott. Kilenc órák visszamegy az Ábrahám kocsma. Bekopog, de Ábrahám ur kiszól:

— Gábor, ne jöjjön be, a választási urak vacsoráznak!

Gábor Péter értelme kissé nehezen mozgott már a szeszről. Lehet, ezért nem értette: mért nem mehet be Gábor Péter asztalos, amikor a választást vezető urak vacsoráznak?

— Jól van — mondotta. Többet nem hallottak tőle. Sarkonfordult és eltűnt az éjszakában. Ugy elnyelte a sötétség, hogy azóta nem látták.

Meggyilkolták? Hiába kutattak át minden bokrot a környéken.

A székelyudvarhelyi ügyészség, a csendőrség kihallgat, nyomoz — attól még nem került elő Gábor Péter.

„KI TUD RÓLA?”

— 1925-ben Petrozsényből bocsátották el a többi sokkal — hallom.

Szóval még a petrozsényi fekete szén mellől startolt a kis család sötét tragédiája. Mert Gábor Péter élete azóta, hogy kilendült a munkakerékvágásból, nagyon dőcögött. Igaz, hogy meg volt mindene, — mint az asszony mondja: „nem hiányzott semmije” — de mégis, az erős férfi inkább dolgozni szeretett volna, mint otthon ülni tétlenül.

Nincs kizárva tehát, hogy munkát ment keresni. Az asszony viszont azt monja, hogy ugy szereti 13 éves kislányát, bucsuszó nélkül nem ment volna el.

— Gyászolom... de úgy érzem el... megfizetném, aki hirt ad róla...

Az emberrengetegben — igazolványos jelentkezési kényszer között is — eltűnt emberét sirató asszony reménysége ez.

Utolsó reménysége, hogy — jogtalanul viseli a gyászruhát: Gábor Péter él!...

A szív mikrofónjába kiáltom bele, az újság betűjének hangosbeszélője erősíti fel.

— Eltűnt egy ember! Élve vagy halva: Ki tud róla?

Ki tud róla? Ki tud róla? Nem háboruba ment, csak választásra?

Ki tud róla?

Horosz Béla

Megkezdődött a Lomási Erdőipar vesztegetési pörének tárgyalása

Vádak az ötmillió baksiról és hamis mérlegekről

Arad, március 13.

Nagyszabású vesztegetési ügy tárgyalását kezdte meg hétfőn délelőtt az aradi törvényszék. A vádlottak padján Rebrea-nu Gyula és Mann Sándor dr. pénzügyi felügyelők ültek, akik a vádirat szerint a másik két vádlott, Grünfeld Ede dr. és Vadász Ernő fástisztviselők által megvesztegetve, óriási összegekkel károsították meg a kincstárt. Grünfeld és Vadász — mondja a vádirat — a Lomási Erdőipari vállalat tisztviselői voltak és még évekkel ezelőtt

5 millió lejes „sperccel” rávették a két felügyelőt, hogy a Lomásinak a marosmegyei Golócán fekvő telepét tekintve vesztegetéssel dolgozó üzemnek s ezen az alapon ne adóztassa meg.

Az ügy később kipattant és óriási botrány keletkezett belőle. A botrányt maga Grünfeld robbantotta ki, aki összekülönbözve volt cégével, bosszúból feljelentést tett elene adóeltitkolás miatt.

A hétfő délelőtti tárgyaláson kihallgatták a két felügyelőt. Mindketten tiltakoztak a megvesztegetés vádjá ellen, mondván, hogy a Lomási Erdőipar vezetői félre őket hamis mérlegekkel. A hamis mérlegkészítésről azután Taranu Viktor pénzügyi vezérfelügyelő számolt be Lőcseben.

— Mikor a botrány kipattant — vallotta Taranu — vizsgálatot veztettem az ügyben és arra a megállapításra jutottam, hogy

a Lomási hármas mérleggel dolgozott.

Az egyik a nyilvánosságnak szánt mérleg, a másik az ugynevezett aranymérleg, a harmadik pedig a „bizalmas belső mérleg”. Én az aranymérleg alapján 250 millió lej büntetést rőttem ki rájuk, azonban a pénzügyminisztérium nem hagyta jóvá ezt és utasított, hogy a bizalmas belső mérleget vegyem tekintetbe. Ezen az alapon új büntetési jegyzőkönyvet készítettem, most már csak 152 millió lejről. De, mint később tudomást szereztem róla, a kincstár kiegyezett a vállalat 10 millió lejjel.

A két pénzügyi főosztály, tanu szerint, nem bűnös. A vállalat vezetői őket félre a mérlegekkel. A valódi tényállás csak akkor állott világosan a kincstári hatóságok előtt, amikor lefoglalták és átvizsgálták az összes üzleti könyveket.

A következő tanu Muresan Viktor kolozsvári pénzügyi főfelügyelő, aki annak idején szintén vizsgálatot folytatott a Lomási Erdőipar ellen. Muresan is azon a véleményen van, hogy a bevált tisztviselőket nem terheli felelősség. Jóhiszeműen jártak el, nem vesztegetési pénzek miatt hagyták adózatlanul a galócási telepet. Nem sejtették, hogy a galócási üzem nyereségét nem a helyszínen, hanem az aradi központi irodában könyvelik el. Az időközben Bukarestbe költözött vállalatnak ugyanis akkor még Aradon volt a központja.

A tárgyalás nagy érdeklődés mellett tovább folyik.

Jorga új iskolája

Két hozzászólás

Bukarest, március 13

Goga, Cuza, Titcanu, Brătianu György interpellációi... 70 fiatal liberális képviselő memorandum a kormányhoz a román elem védelméről az idegekkel és kisebbségekkel szemben... A készülő törvénytervezet a nemzeti munka védelméről, amely állítólag nemcsak az idegen állampolgárokat, hanem a kisebbségi alkalmazottakat is ki akarja szorítani az állami és magánvállalatokból — mindezek az utóbbi időben lavinaszerűen surolták Románia népkisebbségeinek ugys felcsigázott idegzetét.

Ebben a káoszban mindenki érdeklődéssel várta a szólásra jelentkező Jorga hangját.

Nem a politikus Jorgát vártuk. Nem is azt kaptuk. Egy megtisztult és felülem-

kedett Jorgát kaptunk. Végre megláttuk a tudóst, a történészt, a kultúrembert. Akit éppen politikai tévelygéseit téptek le a sárba arról a trónról, amit a román kulturtörténelem emelt neki. S aki sok mindenből következtetve, megundorodott a politika mindennapos piaci lármájától, elzárkózott a jobboldali demagógiától.

Mi sokat támadtuk már Jorgát, de most hangosan és becsületesen el kell ismerni, hogy román politikus részéről Nagyromániában ez az első igazi, bátor, korrekt és emberi hang a népkisebbségekről.

Beszéde a lapok parlamenti telefonutódásából nagyjában ismeretes.

Jorga elismerte a kisebbségek egyenlő életjogait a többségi lakosság mellett. Meg azt, hogy eddig egyetlen kormány sem teljesítette kötelességét ezekkel az állampolgárokkal szemben. Annakra objektív volt, hogy saját magát is csak ennyiben mosta:

— Én adtam nekik a legtöbb jogot... Mindent meg akartam adni, de nem volt rá időm és tehetségem...

Angelescu újból a közoktatásügyi minisztérium padjáról tapsolt neki, de Jorga rápirított és megkongatta a bűnbánat harangját:

— Törekedjünk ifjaink munkaképességének fejlesztésével konkurrálni a kisebbségekkel... Direkt tenyésztettük a szellemi proletariátust, a nemzeti hiva-

VÖRÖS KEZEK

és felrepedezett bőr a szeszélyes téli időjárástól erednek, mert bőrünk a hideg ellen nem elég ellenállóképes. Épp ezért kenje be Ön is arcát és kezét Leokrémrel, mielőtt kimegy a szabadba. Ez a selyempuha finom krém meglágyítja és megfiatalítja a bőrt, s megvédi a hideg időjárás szeszélyei ellen.

Napi bőrápolását teljesen rábízhatja Leokrémre, mert ez a krém tényleg jó. Belföldi gyártmány

LEOKRÉM

talnok-osztályt, amely az állam nyakán akar élni.

A nagy tapsvihart arató beszéd után a jelenlevő két kisebbségi szenátor, Gyárfás Elemér és Reitter Imre (bánáti német) gratulált Jorgának.

Megkérdeztük véleményüket.

Gyárfás Elemér:

— Jorga beszédében voltak egyes részek, amelyekkel nem érthetünk egyet. Különösen ami a székelyek származását illeti. De ezt a régi teóriáját Jorga most nagyon letompítva adta elő. Elismerte, hogy a székelység nagy tömege a magyarsághoz tartozik s hogy csak egyes törzseket elmagyarosodott románok. Ettől eltekintve a legnagyobb jelentőségűnek tartom, hogy most, midőn új fejezet kezdődött a kisebbségek elleni uszításnak, olyan tekintély, mint Jorga, rámutatott a kisebbségek természetes jogaira s a román állam és nép ama kötelességére, hogy azokat respektálja.

Dr. Reitter Imre:

— Ez a beszéd egy becsületes román hazafi meglentolt szavai voltak. Mentések minden demagógiától, amellyel a többiek takarják álláspontjuk tarthatatlanságát. Különösen egy gondolat szötte át ezt a hitvallást: A román nép maga tette lakhatóvá Románia mai területét. Ebből nagyon helyesen azt a következtetést vonja le, hogy joga van ezen a területen uralkodnia. De a kisebbségek is szűz talajt találtak itten, amelyet keserű munkával tettek produktívá. Éppen ezért nem lehet őket sem mint idegeneket, sem mint megtört vendégeket kezelni.

*

Jorga a zsidókérdésben is megértő nyilatkozatot tett és gyűlölködés helyett a harmónia utjait kereste.

Sokszor elpanaszoltuk már, hogy ha néha van is itt-ott az igazságra való ráeszmélés, az rendszerint az ellenzéken jelentkezik.

De mindegy. Jorgánál így is nagy dolog ez.

Hazafelé is, a mi igazságunkért objektivitásra törekedni, ehhez nem nagyon vagyunk hozzászokva.

Sőt. Divat lett bennünket bántani és így törekedni a népszerűsége.

Jorga új iskolát nyitott.

Ez lesz az igazi Valenii de Munte.

Huszár Emil

— **Makacs székrekedés,** vastagbélgyulladás, gyomorbaj, puffadás, vértörődés, sárgaság, aranyeres csomók, csíofájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz, reál és este egy-eis kis pohárral bevéve, rendkívül becses házi szer. Kínki megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerékegy belü beégéknél is fájdalom nélkül hat.

Ismét nagyszabású kommunista szervezeti lepletek le Budapesten

Budapest, március 13.

A budapesti rendőrség politikai osztálya ismét nagyszabású kommunista szervezetet leplezett le. A kiadott hivatalos jelentés szerint elfogták a magyar kommunista párt központi titkárságának egész vezérkarát, lefoglaltak egy jól felszerelt titkos nyomdát és rengeteg kommunista röpiratot és könyvet találtak. A letartóztatottak neveit egyelőre, a nyomozás érdekében, titokban tartja a rendőrség, de bírá jár, hogy előkelő családok fia is szerepelnek közöttük.

A francia állam gyógyforrásai

VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

Vichy Grande Grille májbajoknál és epebántalmaknál
Vichy Hôpital gyomor és bélbántalmak esetében

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein, București, Str. Câmpineanu 20.

HIREK

Kegyelet — egy dollárért

Egy Csikágó közelében lévő temető örök feltűnt, hogy John Moulden, gazdag csikági marhakereskedő fiát rendkívül sokan látogatják. Az örök tudta, hogy az elhunyt vállalkozónak igen sok rokona volt, de hogy azok ennyien vannak és hogy a sírt folyton látogatják, mégis különösnek tetszett neki. Megfigyelte azután, hogy minden látogató kis cédulát dob egy szekrénykébe, amely a hant lábánál van. Hetenként egyszer azután egy impozáns termetű férfi jelent meg, aki a szekrényt kinyitotta és a cédulákat magához vette.

Az örök jelentést tett, mire a rendőrség megállapította, hogy John Moulden, aki élete során nem igen örvendett nagy rokonszenynek és rokonainak is csak a köteles részt hagyta vagyonából, végrendeletileg úgy intézkedett, hogy vagyonának többi része azoknak jusson, akik halála után gondoltak rá, még pedig mindenki, aki sírját látogatja, minden alkalommal egy-egy dollár tarthasson igényt. Az ellenőrzés érdekében minden látogató nevét és a látogatás időpontját egy cédulára felírni s ezt a szekrénybe kellett bedobni. A cédulákat azután a végintézkedés végrehajtója hetenként kiszedte s a jelentkezőknek az egydolláros díjakat kifizette. A külön ezel elerte, hogy sírját naponta igen sokan látogatják, sőt, hogy sokan hetenként visszatérnek sírlátogatásához. A vagyonnak erre a célra rendelkezésre álló része még igen jelentékeny, úgy, hogy a sírt előreláthatólag még igen sokáig rendszeresen fogják látogatni. Azt azonban megállapították a megfigyelők, hogy a sírlátogatók egyikén sem venni észre szomorúságot, ugyancsak, hogy egyetlen látogató sem hozott egy szál virágot sem.

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint élénk délnyugati szelek és nyugati esőzések várhatók. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Súlyos vasúti szerencsétlenség Oroszországban.** Revalból jelentik: Levingrad közelében a délkeleti expressz kisiklott. A szerelvény mozdonya és öt első kocsija lezuhant a töltésről és pozdorjává tört. A szerencsétlenségről még nem érkeztek bővebb jelentések, úgy, hogy sem a súlyos vasúti katasztrófa okát, sem a halottak számát még nem lehet tudni.

— **Hármas halál a Balatonon.** Szekszárdról jelentik: Szekszárd mellett a Ső folyó balatonai torkolatánál a vihar felborított egy uszályhajót. A uszályon tartózkodó öt munkás a folyóba esett. Az uszályhajó öt utasa közül csak kető menekült meg, három a vízbe fulladt.

— **Hunyadmegyei hírek.** Déváról jelentik: A dévai törvényszék a napokban tárgyalta Pojén lile 22 éves lupényi bányamunkás ügyét, akit azzal vádoltak, hogy az elmúlt év októberében kézzel-ábrával megsebesítette Pola Vladisláv munkástársát. A törvényszéki tárgyaláson a vádlott részegségre való hivatkozással próbálta menteni tettét. A bíróság a mentőkörülmények figyelembevételével egyhavi elzárásra és 28 lej költés megfizetésére ítélte a vádlottat. — Az elmúlt év novemberében történt, hogy Florescu Alexandru 26 éves petrozsényi lakos a város piacán összeszólalkozott Juon nevű fivérével és annak feleségével. Az összeszólalkozás valami birtok tulajdonjog feletti vita során tört ki. Veszélyes közben Florescu Alexandru anynyira feldühödött, hogy botot ragadott és réarohant rokonaira és azokat véresre verte. A dévai törvényszék, amely a napokban tárgyalta az ügyet, a súlyosbító körülmények figyelembevételével 9 havi fogságra ítélte a vádlottat. A törvényszék a felpereseket 20—20 ezer lej kártérítési keresetükkel, polgári peres utra utasította. — A törvényszék a napokban kétezer lej pénzbírságra, valamint 190 lej költségmegtérítésre ítélte Groza Péter boiczai lakost, aki az elmúlt évben a község állami iskolájának udvarán tettleg bántalmazta Mucsu Joan tanítót. Groza Péter a tárgyaláson kijelentette, hogy a tanító állandóan új füzeteket követelt az ő fiától, neki meg nem volt pénze, hogy megvegye azokat. Ez volt az oka annak — védekezett a koldusszegény földműves, hogy megverte a tanítót. A vádlott megfellebbezte a bíróság ítéletét.

Nem tudjuk elképzelni, mi lehet a kormány célja azzal a rendelettel, amely — a német lapok szinte dicsekvő hírei szerint — most van készülődésben a belügyminisztériumban, egy országos közízütselői származási lajstrom felfektetése ügyében. A román kormány — így szólnak a hírek — egy országos közízütselői katasztert akar felfektetni, amelyben minden állami szolgálatban levő egyénnek ki kell mutatnia származását legalább két generációig visszamenőleg. Csak nem akarja a kormány a hilleri árjamaszlót ide is átültetni? Mi, itt élő kisebbségek, eddig sem voltunk éppen egyenjogú állampolgárai az országnak, bár az egyenjogúságot biztosították számunkra a békeszerződés kisebbségi klauzuláiban. Faji alapon osztályozták, sőt alosztályozták bennünket eddig is és ezen az alapon buktattak el nyelvvizsgákon, nyugdíjaztak és szorítottak ki majdnem teljesen az államgépezet szolgálati helyeiről, holott az államgépezet fenntartásához faji osztályozás és származási igazolás nélkül járulunk hozzá... Kötelezettségeink eddig is ugyanazok voltak, mint az elsőosztályú állampolgároké, jogaink és előnyeink eddig sem voltak ugyanazok: minek akkor származási kataszter felfektetése? A gyakorlatban mi már Hitler előtt bevezettük a származás és faji osztályozás rendszerét. A kataszter felfektetése nálunk már csak a már meglevő állapotnak a szentesítését jelentheti! Mi szükség van erre.

Leleplezték a titokzatos „Norwich 1” leadóállomást

Egy rádiórajongó fiu szülei ebédlőjében építette fel a leadót és vasárnaponként érdekes programmal szórakoztatta a közönséget

London, március 13.

Három héttel ezelőtt, egy vasárnap reggel, az a kellemes meglepetés érte a Norwich-környéki rádióhallgatókat, hogy új leadóállomás szólalt meg.

— Halló, itt Norwich 1., — mondotta be az új állomás nevét a férfisperker.

A British Broadcasting Company, a hivatalos angol rádiótársaság, kissé már merev, nehézkes programjával szemben az új állomás könnyű gramofonzenével és könnyed, újságokból vett csevegéssel szórakoztatta a közönséget. A „Norwich 1.” a következő vasárnap is megszólalt és programja határozottan tetszett a közönségnek.

Az új adóállomás akcióbálopése legnagyobb meglepetést az angol posta-gazgatóság számára jelentette. A postának sejtése sem volt, hogy hol lehet az új állomás és kicsoda, milyen célzattal állította fel. A posta vezetősége, mely a rádiószolgálatot monopóliumszerű joggal látja el, természetesen a rendőrség segítségével azonnal megindította a nyomozást.

A kutatás, amelyben a legmodernebb műszereket vették igénybe, az elmúlt vasárnap sikerrel is járt. A „Norwich 1.” javában dolgozott, amikor postai tisztviselők és rendőrök hatoltak be egy norwichi magánlakásba. Kiderült, hogy a titkos leadóállomás a lakás ebédlőjében működött.

— A brassói razzia díszmadarai. Beszámoltunk arról, hogy a brassói rendőrség nagyszabású razziat tartott, amelynek eredményeképpen két külföldi zsebmetsző is rendőrkézre került. A zsebmetszők kihallgatása most már végetért. Kiderült róluk, hogy Csehszlovákiából jöttek Romániába s Brassónak elsőízben vendégei. A letartóztatottak különböző néven szerepeltek különböző országokban. Csehszlovákiában például Blum Józsefnek Bruno Königsgraben volt a neve, míg Sohars Mózesnek, a másik zsebmetszőnek Schullmann Mózes. A rendőrségi kihallgatások folyamán az is kitudódott, hogy Lengyelországban több évi börtönbüntetésre voltak ítélve, de megszöktek a börtönbüntetés elől.

Makacs fejfájásnál és migrénél használjon

Beretvás-

pasztillát!

★ TAVASZI ÉS NYÁRI divatlapok igen nagy választékban vannak a Brassói Lapok könyvostályában.

— A hátszegi ecet, amelyből Vulkánban szesz, majd víz lett. A napokban egy szeszszempészeti komédiáról írtunk, amelyben két hordó ecet játszott a főszerepet. Az ecetet Hátszegben adták fel, de a vulkáni pénzügyőrség megállapította, hogy a hordókban nem ecet, hanem szesz van, majd kitűnt, hogy sem az egyik, sem a másik, hanem: víz... Az ügyel kapcsolatban Smilovits Miklós vulkáni szeszkereskedő annak közlésére

ABLAK

Ilyen időben

ővnia kell legdrágább kincsét — egészségét, — mindennemű hűléses megbetegedéstől, mert ezek gyakran a legsúlyosabb következményekkel járnak! Fertőtlenítsé tehát — idejében — légzőszerveit

Panflavin-
pasztillákkal

★ Alkalmi könyvvásár a Brassói Lapok könyvostályában. Új, érintetlen állapotban levő könyvek, ára az eredetinek 70—80 százalékaival olcsóbb. A nagyszerű klasszikus regénytár, a kitűnő Világkönyvtár kötetei, Eötvös József, Eötvös Károly, Jókai, Rákosi Viktor, Cervantes, Dosztojevszkij, Flaubert, A. Franco, Shaw, Stendhal, Tolsztoj, Zola, Bergson, Ferrero, Nietzsche, Spenser, Ruskin, stb. művei. A filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei. Minden 25, 30, 33, 40 és 50 lejes árakban. Keresse fel könyvostályunkat, mert ilyen alkalom ritkán adódik, értékes könyveknek ilyen olcsó áron való vásárlására. Kérjen ingyen prospektust.

AZ ÚJ „NAGY KATALIN”

Az egyik hollywoodi filmgyárban most készült el Marlene Dietrich legújabb filmje, a „Nagy Katalin”. A német filmgyártás azonban megkontrázta az amerikai filmet és új Nagy Katalin-darabot alkotott. Ennek címszerepét Európa egyik legnagyobb drámai színésznőjére, Elisabeth Bergnerre osztották ki, akinek képét a hatalmas történelmi film egyik részletéből itt közöljük.

Nagy tüzvész Amerikában

Newyork, március 13

Alabama államban, Birminghamben óriási tüzvész pusztított. A város legnagyobb áruháza gyúlt ki. Az áruházban a tűz kitörésének pillanatában 400 ember tartózkodott, akiket nagynehezen sikerült megmenteni. A rengeteg áru azonban elégett, úgyhogy a kár meghaladja az egymillió dollárt.

A tűz áterjedt a szomszédos áruházra is, majd a közelben fekvő színházat is fenyegette, amelyet azonban sikerült megmenteni.

Öngyilkosok hava

Február, a régi kalendáriumok tanúságtétele szerint „Halak hava”, de nálunk több volt néhány betűvel: halottak hava, öngyilkosok hava.

Jó, jó, tudom, hogy Kolozsváron eddig így is gyarapodott a „megboldogultak” száma, nem is akarok ezzel új-ságot mondani, de le kell szögezmem, hogy az elmúlt hónap folyamán ezen a téren — szomorú dicsőség — egész Erdélyben vezettünk.

Arany Jánosnak van egy balladája (Hidavatás), amelyben a Duna medréből rendre felmerülnek az öngyilkosok, hogy „tettüknek okáról” beszámoljanak.

Ilyen árnyak lengenek köröttem mostanában Kolozsvár utcáin. Idestova csaknem minden házhoz fűződik valami baljós emlék, rideg rendőri napi-hir, amelyben ismeretlen méreg, kötél, golyó vagy borotva szerepel.

Lassacskán minden ablaknak, emeletnek meglesz a maga külön fantomja!

Nem tudok anélkül a Státusz-palota mellett elhaladni, hogy ne tűnnék fel a tetején a zilált ékszerész árnya, csukott szemekkel, eltorzult arccal, amint svungot vesz a kövezet felé...

A Gazdasági-Akadémia táján újabb halálugrás hőse kísért, a fiatal Cristorean, összeroncolt teteme körül egyre terebélyesedő misztikummal, amelyben titokzatos akták és álarcos ismeretlenek kavarognak.

A Szentegyház-utca valamelyik házának tűzfala mögött, a padláson, akasztott fiatalember árnya himbálódzik.

Félbenmaradt fantom imbolyog a fürdő mellett is, melynek egyik kabinjában fiatal maszmódleány, regényes módon, meghatóan ócska mordállyal akart életére pontot tenni, de csak egyik zápfogát, gyöngyház-brossnak való kis gyökérét ütötte ki a cigány-utrá tévedt golyó...

Ki győzné mindet felsorolni: a tor-kig levőket, elszántakat, megtorpan-takat, akik házak tetején, hónapok szobák ágyain, kavicsos töltések men-tén, uton-utfélen, készülődtek a nagy Találkára, amelyen a Halál, minden elesett mecénása, vén csont létre min-dig pontosan fegjelent.

Igy indultunk Kolozsváron a tavasz elé, sirhantok peckes sorfala között, csatakos göröngyökkel, amelyek fatális megadással a mélybe hulltak, mielőtt zsongó fü sarjadt volna rajtuk!!!

Mi készül a sport-fronton?

Románia egyik legnépszerűbb labdarúgó csapata: a nagyváradi NAC, a jövő hét vasárnapján Kolozsváron játszik a Romániával, amely a Nemzeti Bajnokság első fordulójába eső mérkőzésre már se-rény „edzéseket” folytat. A mérkőzésen, amely elé Kolozsvár mecsjáró publiku-ma indokolt érdeklődéssel tekint, Morar Teofil dr. bíraskodik.

*

A kincses városban ujabban a vivás vonz állandóan szép közönséget.

A vivósport fellendülése minden bi-zonnyal a KAC vándordíjainak tudható be. A kardvivók számára esedékes „ku-pameccsek” már lezajlottak a napokban. A legközelebbi vándordíjért március 17-én és 18-án mérik össze erejüket Kolozs-vár legszámottevőbb törvívói és törce-sapatai.

Az előbbieket a jubiláris, az utóbbiak a Jósika-kupa elnyeréséért küzdenek.

Mindenesetre kíváncsiak vagyunk, hogy a sikert ki vívja ki?

A legreménytelenebb kolozsvári látvány...

A cselédelhelyező körül jártam.

Ott álltak a kortavaszi napsütésben a cselédek. Álltak és vártak. Szobalányok, szakácsnők, pesztrák, mindenek.

Sütött a nap, pompás, fényes márciusi nap, az ég is divatszint öltött, kék volt, mint az elegáns nők tavaszi kosztümje. Mindenki ragyogott a nagy olvadásban, csak a cselédek álltak, mint valami szomorú varjúhad, lomposan és leverten.

Naccságák jöttek, naccságák mentek, hol lovaggal, hol anélkül, de nem cseréltek pillantást a cselédekkel, akik úgy nézték a sok urinót, mint megannyi szoknyába burkolt Igéretföldjét...

— Mióta vár? — kérdeztem az egyi-

ket.

— Két hét óta — szólt izzó, engesztelhetetlen hangon, de rögtön hozzátette — nem sok az, kérem! Vannak, akik régebben várnak!

Néztem a cselédek arcát, megkövült és fásult volt mindegyik. Hé, lányok, tavasz van! Hol marad az a cicázás, hancurozás??

Ijesztő látvány, ennyi cseléd, ilyen csendesen!

Menekültem is onnan, olyan kétségbeesett irammal, hogy mindenki megfordult utánam.

Csak a cselédek álltak, úgy, ahogy voltak. Lomposan és leverten.

A kolozsvári Tantaluszok megbízásából:

Nyilt levél Strochsneider kötél-táncos urnak!

Mélyen, azaz helyesebben, magasan tisztelt uram!

On, mint az artisták súlyos, sőt egyen-súlyos tényezője, bizonyára kötél-táncra perdül örömeiben, ha megírom, hogy mu-tatványjaival végtelenül lekötöztetett. Ez kötelességem is, mert bevallom, hogy rit-kán állok kötélnek, ha hasonló látványos-ság kínálkozik. Ön azonban bevétel szem-pontjából olyan kivétel, hogy már csupa kíváncsiságból is meg kellett néznem.

Nos, annyira tetszett, hogy elhatároztam — ha minden kötél szakad — ma-gam is erre a drótkötél-pályára lépek. A szédülést megszoktam még abból az idő-ből, amikor kifizetetlen számlákat pre-zentáltak (most már nem vásárolok sem-mit!), sőt a lelki egyensúlyomat is meg-tudtam eddig őrizni, amit az is bizonyít, hogy most gondolok először a kötéltre. Bár a kötél, tapasztalataim szerint, csak úgy megoldás az embereknek (tisztjeit a kivételnek!), ha felkötik rá magukat!

Az a ballonvadászat is elsőrangú vala-mi! Bár tehetném! Gvakran találkozom ugyanis ilyen felfuvalkodott hólyagok-kal, akikbe habozás nélkül belelőnek! Csak hogy ilyenkor rendszerint visszafelé süll el a puská, már pedig nem akarok dutyiba kerülni! Irigylem Önt, Stroch-sneider mester, hogy ezt minden kö-vetkezőmenny nélkül megteheti!

Mondom, minden tetszett, amit láttam, a hallottak azonban annál inkább meg-bo-tráncokztattak. Ismerem ugyan azt a közmondást, hogy „hallottakról vagy jól, vagy semmit!”, de mégis meg kell írnom azt, ami a „begyemben van.”

Hogy ön ott a magasban asztalt helyez

a kötél közepére, majd megvacsorázik, hát Istenkém, csurog az emberek nyála, de mit lehet tenni! Hiszen lehet, hogy Ön nem is kásirozott, hanem fásirozott hust eszik, ami nagy szó manapság! Ez azonban még mindig nem ok a megbot-ráncokzásra. Sokkal súlyosabb bűn, hogy vacsora végeztével „felhívja” a vállalko-zóbb szellemű nézők figyelmét a történ-tekre, majd kijelenti, hogy bárkit szí-vcsen lát néhány tál ételre!

Természetesen a román opera tetejé-vel egyvonalban, valahol ég és föld kö-zött, egy szál kötélen. . .

Ejnye, ejnye, professzor ur! Abban a tömegben, amely hátraszegzett csigolyák kal Önre mered, több az éhes, mint a jól-lakott!

Mit kecsegteti őket?

Ez nem vice, mester, ez lelketlenség!

Nem akartam kinzást mondani!

On úgy csinál ezekkel az éhezőkkel, mint ahogy Tantalussal „kitoltak” an-nakidején. Dus szörlőfűrtöket, édes nek-tárt, halat, valát s mi jó illat, varázsol-tak elébe. Amikor aztán a szegény ördög utánakapott volna, már csak a pusztá le-vegőt markolta meg. . .

Ne vezesse be lehetőleg a mitológiát! Tanuljon a darutól, amely szintén ma-gasan repül, de szépen szól. . .

Abban a reményben, hogy nem beszé-lek a levegőbe és az éhezőket ezután a földön látja vendégül, zárom levelemet.

Siessen, kérem, mert ha soká késik, már nem a földön, hanem a föld alatt ta-lálja meg őket.

Ami nem kíván nekik:

a sorok írója.

Törvényszéki tárgyalások, amelyekre szívesen mennek

Örvendetes jelenség kezd Kolozsváron me-g-honosodni.

Lehet, hogy akadnak olyanok, akik először itt olvasnak róla, bár a városban már minde-nütt szóba kerül.

Igaz, hogy Proccné legújabb barátjáról vagy a Parvenüné viselt dolgairól még mind'g be-hatóbban értekeznek, mint az irodalmi tör-vényszékekről, de kétségtelen az is, hogy ezek a „tárgyalások” már tekintélyesnek mondható közönséget csődítenek össze.

Legutóbb Lion Feuchtwanger „Zsidó hábo-ru” című regénye került a vád'ottak padjára.

A közeli napokban Ilja Ehrenburg halhatat-lan figuráját, a hányatott életű Lasik Roit-schwanzot állítják elő, hogy mozgalmass mult-járól számot adjon a kolozsvári intellektuelek-nek.

Véleményünk szerint a közönség hamar megbarátkozott a valóban nívós és tanulságos „tárgyalásokkal”, amelyek azonban kétségki-vül sok kívánnivalót hagynak hátra.

Amiket az alábbi pontokban lehetne röviden összefoglalni:

1. Hirdessék az irodalmi törvényszékek idő-pontját néhány órával későbbre, vagy kezdjék meg pontosan.

2. Csak színvonalat kell nyújtani. A perbe-szédek tartamát és az időt nem!

3. Ragaszkodjanak a hirdetett szereplőkhöz.

Kérjük a felmentésünket azon a címen, hogy mindezeket — pont ezt a három pontot — könnyen lehet teljesíteni!

„Csak azért is Dongó!”

Debrecenben kidobták, hogy a Don-gót ne dalolják, csak azért is Dongó!

Igy szólt a régi nóta.

Kolozsváron ezzel szemben, amint azt a legutóbbi „Lássuk”-ban megírtam, rendőrök útján adták a nagyérdemű közönség tudtára, hogy a Ferenc József-uti Szamoshid jobb oldalán ezentul csak menni, baloldalán viszont csak jönni lehet!

Ami nagyon viaszás jeleneteket ered-ményezett!

Attól eltekintve, hogy a járást előző kalapos nagyságukat melegebb éltájak-ra küldték (noha már elmúlt a tél!), az emberek politikai meggyőződésébe is belepiszkáltak. Láttam olyan oasgárdis-tát, aki kénytelen volt baloldalra to-lódni és láttam olyan munkásvezetőt, aki jobboldalra vándlizott! Persze csak a hidon!

Nagyképűség volt ez a bölcs intézke-dés, mert ott még nem tartunk, hogy a forgalmat csak így lehessen lebonyo-li-tani!

Ugy látszik, hogy ezt a hid környékén röpködő gorombaságok és ordítózások után maguk az értelmi szerzők is belát-ták, mert a Szamos-hidon ismét úgy fo-lyik a közlekedés, mint a régi, jó (?) időkben.

Csak azért is Dongó!!

Külvárosi repriz

A kolozsvári Magyar Színház az „Ember tragédiája” első ko-lozsvári előadásának ötvenedik évfordulóján újból színrehozta a halhatatlan művet Ugyanak-kor a város külterkei részén is reprizt tartottak, melynek egyik végső jelentetét alább adjuk:

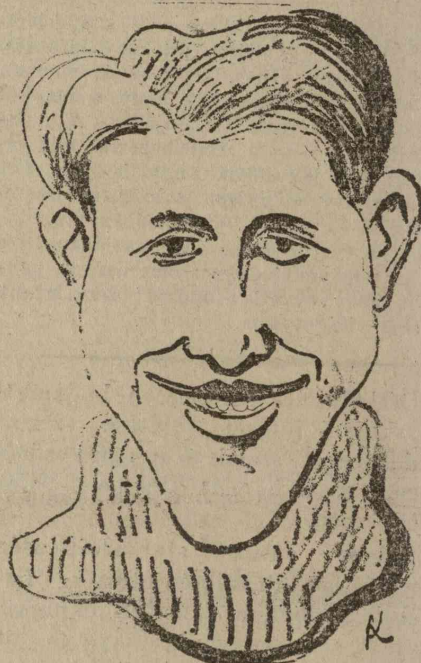
Kültelki Éva (tizgyermekes, ványadt munkásasszony, férjéhez): Anyának ér-zem magamat!

Kültelki Ádám (mogorván a levegőbe bámul, majd kocogtat az ablakon az ép-pen arrahaladó bábának.

*

Napihir egy héttel később: Kültelki Éva 44 éves munkásasszonyt a mentők súlyos állapotban a klinikára szállíto-ták, ahol rövidesen kiszenvedett. Az or-vosi vizsgálat megállapította, hogy a sze-rencsétlen asszony halálát tiltott műtét okozta.

ÉRDEKES „ANZIKSZ” ÉRKEZETI

dr. Manouschek L. Ottó, a Kolozsvári Kercsolyázó Egylet gyorskercsolyázói vezetőjének a címére. Stiepl és Watz-lek, a két világklasszis osztrák versen-y-ző irta és az aláírók között Staksruud, az idei Európabajnok, Egnestagnen és más kercsolya-hírességek szerepelnek. Az osztrák futókkal a budapesti versenyen ismerkedett meg a kolozsvári sportem-ber. Képünkön Staksruudot, Európa 1934 évi gyorskercsolya-bajnokát mutatjuk be. Ugy is mint olyant, aki „anzikszot” ír alá — Kolozsvárra...

HELYREÁLLT

Kolozsvári Hacsekizmus

Hacsek: Hallotta?

Sajó: Mit?

Hacsek: Helyreállt.

Sajó: Mi az, hogy helyreállt?

Hacsek: Maga nem tudja?

Sajó: Én nem!

Hacsek: Hogy lehet ezt nem tudni?

Sajó: De mit?

Hacsek: Hogy helyreállt.

Sajó: Na elég, mi állt helyre?

Hacsek: Maniu és Vajda között a béke helyreállt.

Sajó: Esküszöm, már azt sem tudtam, hogy haragban voltak.

Segyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandrée
szappannal

A nagysága és a cseléd:

A halálos szájkódás

Különös öngyilkosság Gyergyószentmiklóson

Gyergyószentmiklós, március 13. Pénteken este 9 órakor öngyilkosság történt a gyergyószentmiklósi órház közelében. Tódor Vera 18 éves cselédleány, a Brassó felől érkező szerelvény mozdonyá elé vetette magát. A nagy sebességgel rohanó mozdony alá került fiatal leány testét irtózatosan összevagdalták a kerekek. Az öngyilkos lányon keresztülhaladó vasúti kocsk többől leszakították a leány két lábát, összeroncolták teste felső részét is.

Az öngyilkosság okát még nem látják egészen tisztán.

Amit a városban elterjedt hírekből és a rendőrségi nyomozás eredményeiből megállapítani lehet, az a következő:

A fiatal leány péntek délután két cseléd társával a Békény patakban ruhákat mosott. A három cselédleány, amint az már egysorsúak között szokás, nagyban

szidta és gúnyolta gazdáit, amikor az egyik leány urnője, egy gyergyói fakezredő felesége megjelent a pataknál és felszólította cselédjét, hogy siessen munkájával és induljon haza. A cselédleányok ekkor felbátorodva azon, hogy a közelben senki sem volt, elkezdtek szidni és becsmérelni az uriaszonyt és azt mondták neki: — Bár lenne kommunizmus, akkor maga is megtanulna itt mosni velünk. Az uriaszony ekkor otthagyt a cselédleányokat és jelentést tett a rendőrségen. A három cselédleányt előállították. Hogy mi történt ezután, azt nem lehet teljes bizonyossággal tudni.

A rendőrségi kihallgatás után a fiatal leányt nem látta senki, nem beszélt vele senki, csak pénteken, az éjszakai órákban találtak rá Tódor Véri borzalmasan megcsontított holttestére a sínekben.

A budapesti társasági élet szenzációja:

Hatvany Lajos báró nőül vette a meggyilkolt Somogyi Béla leányát, Jolánt

A harmadik feleség és a második férj

Budapest, március 13

Érdekes esküvő színhelye volt az első kerületi anyakönyvi hivatal. Hatvany Lajos báró, az ismert nevű író fogadott örök hűséget Somogyi Jolánnak, Somogyi Béla, a Népszava meggyilkolt szerkesztője lányának. Hatvany Lajos bárónak ez már a harmadik házassága.

Első felesége Christa Winsloe, a híres német író.

A lányok az intézetben című regénynek írója volt. Első feleségétől még a háboru előtt vált el. A háboru után másodszor is megnősült. Ekkor

Marton Sándor dr.-nak, az ismert nevű színházi kiadónak leányát vette feleségül.

Második feleségétől néhány esztendővel elvált.

Beszeregetett Somogyi Jolánba, aki Harsányi Józsefnek, a Párisban élő jónévű magyar muzikusnak volt a felesége.

Somogyi Jolán elvált férjétől és most Hatvany Lajos báró felesége lett. A házasságból egy tízéves fiút vitt magával, aki első férjétől származik.

Hatvany Lajos báró házassága nagy feltűnést keltett a budapesti társadalmi, művészi körökben. Hatvany a híres cukorindasziából származik és Magyarországon

a Hatvanyakat cukorbáróknak szokták nevezni.

Mintegy 100 évvel ezelőtt alakult meg a Deutsch Ignác és fia cég, amely egy évszázadon keresztül meg tudta tartani pozícióját. A Hatvanyak száz esztendő óta Magyarország leggazdagabb és legtekintélyesebb iparmágnásai közé tartoznak. Ugyis az egész magyar cukoripar termelésének az 6. részében volt és Szlovénia is nagy érdeklődéseik vannak. A cég Deutsch Henrik és Deutsch Sándor vezetésével állt össze a fénykorát. Ekkor kapták meg a Deutschok a báróságot és vették fel a Hatvany-Deutsch Sándor bá-

rót, Hatvany Lajos apját Ferenc József magyar főrendiház tagjává is kinevezte.

Közben a család egy része áttért a katolikus vallásra és Hatvany Lajos báró is kikeresztelkedett. Hatvany Lajos egyébként már hosszabb ideje kilépett a cégből és a beavatottak szerint

fantasztikus összeget kapott családjától.

Tény az, hogy ma is Magyarország egyik leggazdagabb embere, aki

Budán vásárolt magának csodaszép palotát, amely hosszabb idő óta középontja a budapesti művészvilágnak.

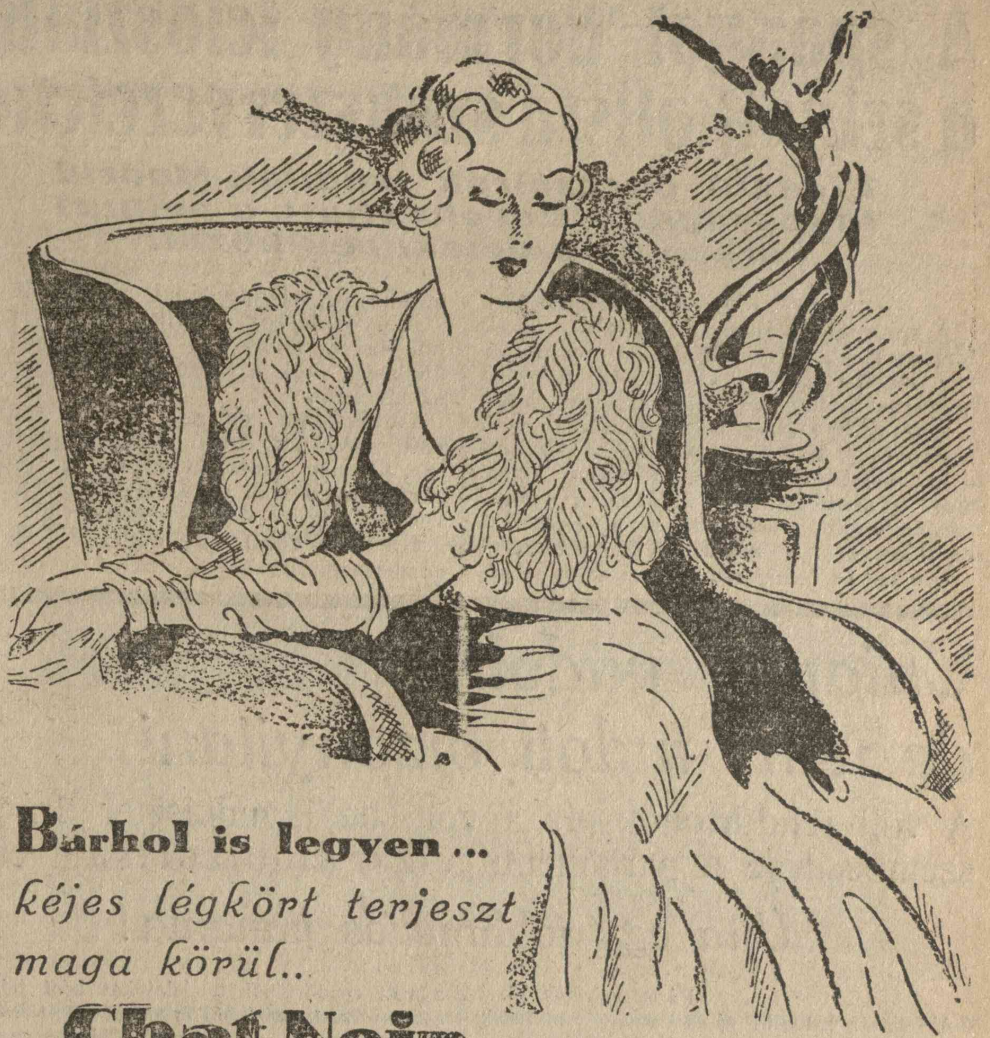
Hatvany Lajos egyidőben politikával is foglalkozott. Tulajdonosa volt a Pesti Naplónak és nagy szerepet játszott a Károlyi-forradalomban is. A forradalom bukása után Bécsbe emigrált, ahol megalapította a Jövő című lapot. Mikor 1927 decemberében visszatért Magyarországra, letartóztatták és a Törekvéstanács nemzeti felállítását hétévi fegyházra ítélte.

Az ítéletet a kuria azonban másfélévi börtönre mérsékelte.

Hatvany Lajos báró mindössze pár hónapig volt letartóztatásban, mert

kegyelmet kapott, büntetésének hátralévő részét elengedték.

Azóta teljesen visszavonult a politikai élettől, s csak irodalmi, valamint társadalmi problémákkal foglalkozik.

Bárhol is legyen...

Kéjes légkört terjeszt maga körül..

Chat Noir

a megteremtője ennek a légkörnek, amely leigazza a férfiak szívét, épen annyira, mint egy tiszta pillantás vagy egy fess test!

Nehéz damaszk függönyök... süppedő perzsa szőnyegek... puha, mély kerevet... bódító illat... milyen könnyű ilyen légkörben felkoraicsolni az érzékeket! De nem minden nőnek állanak a luxus ezen eszközei rendelkezésére és akinek rendelkezésére állnak, sem tudja azokat mindenüvé magával vinni. De a tetszeni vágyás, a hódítás ösztöne, minden nőben állandóan ébren van! Ha a híres Chat Noir kölnivel illatosítja magát maga körül a kéjnek a nőiességnek a szem számára láthatatlan atmoszférát teremti, amely azonban felkoraicsolja az érzéket...

EAU DE COLOGNE

Chat Noir

A kisiparosok sérelmeik orvoslását szorgalmazzák

A lábbelikészítők körzeti nagygyűlése Brassóban

Brassó, március 13.

Az Erdélyi, Bánáti, Körösvidéki és Máramarosi Lábbelikészítők Szövetségének Brassó, Fogaras, Háromszék, Csik, Nagyküllő és udvarhelymegyei szakosztályai vasárnap, március 11-én, Brassóban, a régi tanácsház nagytermében körzeti nagygyűlést tartottak. Huszonöt város küldötte el képviselőit a brassói nagygyűlésre, hogy a mostoha sorsra kárhoztatott kisipar sérelmei és ezek orvoslása felől tanácskozzanak.

A nagygyűlésen Dánér Lajos, a szövetség elnöke elnökölt. Napirend előtt üdvözlő táviratot küldöttek a királynak, majd Szele Béla dr. a város és annak magyarsága nevében, Szabó Béni képviselő ipartestületi elnök pedig az ipartestület nevében üdvözölte a nagygyűlést. Mindkét beszédet frenetikus taps és éljenzés kísérte.

Brânzea János előadó a betegségyező és társadalombiztosító ügyeit és az iparosságnak ezen intézményekkel kapcsolatos szembeszökő sérelmeit ismertette és

javasolta, hogy a sérelmek orvoslása érdekében a szükséges lépéseket sürgősen tegyék meg. Szabó Béni nagy tetszés mellett mutatott rá, hogy a különböző iparosszervezetek és állást foglaltak ebben az ügyben és 20 pontban összefoglalva tette szövé a képviselőházban az iparosság sérelmeit, egy-egy emlékiratot adván át az illetékes kormánytényezőnek, akik ígéretet tettek a kérdés tanulmányozására és orvoslására. Lackovich Gyula (Segesvár) és Nyáguj (Kézdivásárhely) talpraesett felszólalásai után a nagygyűlés elfogadta az előadó javaslatait.

Rátz András előadó az adóterhek rendezését és csökkentését követelte. Sürgette a közmunkák haladéktalan megindítását, Lackovich (Segesvár), Nyáguj (Kézdivásárhely) és Gondos V. (Csikszépvíz) szóltak az előadói javaslatokhoz és kérték, hogy az adókövető bizottságokban a kisipar szakemberei is vegyenek részt,

a fogházak szüntessék be az ipari cikkek előállítását,

az adóhátralékok 50 százalékát engedjék el és az adóbehajtásoknál járjanak el emberségesen. A gyűlés az előadói javaslatot a felszólalók póttindítványával együtt elfogadta.

Bardócz Béla a gummicipőkről és azok káros hatásáról beszélt. Követelte a vámosok elzárását a gummiárak elől, vagy a behozatalnak megfelelő vámokkal leendő korlátozását. Dávid András a lábbelik árának egységesítése tárgyában terjesztett elő javaslatot, amit a Bardócz indítványával együtt elfogadtak.

Balogh Sándor az iparosság megszervezését szorgalmazta előadásában. A kongresszus nagy tetszéssel fogadta értékes előadását.

Lackovich a Modern Cipész című szaklapról beszélt és javasolta, hogy a Szövetség e lap támogatása mellett kérje fel a Brassói Lapokat, a kisiparosok ügyének állandó ébrentartására.

A nagygyűlés a városi járulékok kérdésével is behatóan foglalkozott és elhatározták, hogy az ipartestület útján országos viszonylatban való rendezését fogják szorgalmazni e kérdésnek.

A nagygyűlés Dánér Lajos elnök zárószavaival délután fél 3 órakor ért véget. Gyűlés után a Gambinusban társaság volt.

HA BUTORAIT

TÖLÜNK VÁSÁROLJA. 3 ELŐNYE VAN:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz.
3. Készpenzért nagyon olcsón és hiteltelen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYÁR R.-T., TG.-MUREŞ

FIKOK BUCUREŞTI-BRASOV

A spanyol kormány feloszlatta a szindikalista szakszervezeteket

Riaszió puccshírek izgatják Madrid lakosságát – Revolverharc a polgári őrseg és a detektívek között

Madrid, március 13.

A spanyol fővárosban riasztó hírek terjedtek el, hogy a baloldali munkásság puccskíséretre készül és annyira beszerkesztették és felfegyverkeztek, hogy a katonaság esetleg tehetetlen lesz vele szemben. A kormány részben a közvélemény megnyugtására, részben azért, mert a szindikalista-kommunista munkásság valóban lázító tevékenységet fejt ki, feloszlatta a szindikalista szakszervezeteket és bezáratta a szocialista ifju-

munkások szövetségének székházát is. A nyomdászok sztrájkja még tart. Lapok egyáltalában nem jelennek meg s a közönség csak a rádió útján értesül az új hírekről.

Valenciában mérges utcai tüntetés volt, amelynek során sokan megsebesültek. Orenze városban viszont a polgári gárda tévedésből revolveres harcba keveredett egy detektív-csoporttal. Egy gárdista meghalt, egy detektív és egy gárdista pedig súlyos sérülést szenvedett.

Chiappe vádolt, de nem tudott bizonyítani

A volt rendőrfőnök és a volt belügyminiszter drámai szembesítése a parlamenti vizsgálóbizottság előtt

Ujra egy többmillióos panama!

Páris, március 13.

A február hatodikai véres utcai tüntetések ügyében kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság előtt megtörtént a második izgalmas szembesítés is. Ezúttal maga Frot volt belügyminiszter került szembe Chiappe volt párisi rendőrfőnökkel, aki volt belügyminiszterét azzal vádolta meg, hogy baloldali gárdát szervezett és puccsra készült.

A bizottság közölte Frot-val a vádat s aztán vallomását kérte. Frot kijelentette, hogy ő a politikai tájékozódás érdekében a legkülönbözőbb politikai körök véleményét hallgatta meg.

Valótlanság és rágalom azonban az, hogy ő becsúgyból puccsot tervezett volna.

Aztán Chiappe-ról beszélve kijelentette, hogy a volt rendőrfőnök személye ellen neki nem volt súlyosabb kifogása, azonban a rendőrfőnök környezetében valóságos kamarilla működött, amely veszedelmes befolyást gyakorolt Chiappera. Emiatt a kamarilla miatt kellett a rendőrfőnököt leváltani.

A bizottság az elhangzott vallomás után beszélt a várakozó Chiappet. A szembesítés valóban drámai jelenetek között történt meg. Chiappe azt is kijelentette, hogy ő Daladiert is figyelmeztette a belügyminiszter titkos szándékaira, de nem adtak neki hitelt.

A bizottság ekkor bizonyításra szólította fel

a volt rendőrfőnököt. Adatokat kért tőle és azt a forrást, amelyből értesült a volt belügyminiszter titkos szándékairól. Chiappe zavarba jött, majd kijelentette, hogy a forrást nem árulhatja el.

Frot erre szembeállott volt rendőrfőnökével és a szemébe mondotta, hogy egyetlen szava sem igaz, rosszindulatú rágalom az egész, amit mond. Chiappe még ekkor sem akarta megnevezni azokat, akik tájékoztatták őt Frot titkos szándékairól s így a szembesítés során alul maradt.

UJABB LETARTÓZTATÁS

A Stavisky-ügyben újabb letartóztatás történt. A rendőrség elfogta Niement, Stavisky volt masszőrjét, akinek utlevélét a szélhámos sokszor felhasználta. Niement mint tettestársat fogták vallatni.

Az új letartóztatás hírére is nagyobb port vert fel azonban az a leleplezés, amely most a gyarmatügyi minisztériumot állította az érdeklődés középpontjába. Lapjelentések szerint ugyanis a gyarmatügyi minisztériumban hatalmas szabálytalanságokat fedeztek fel.

A lapok úgy tudják, hogy a minisztérium használatlan ópium-szállítmányt vásárolt s ezzel 23 millió kárt okozott az államnak. A legjellemzőbb az, hogy még kártérítési pert sem lehet indítani, mert nem tudják megállapítani, hogy ki a felelős.

Iamandi alminiszter is hitet tett a kisebbségi jogok mellett

Tilakozzon a fasiszta és hitlerista módszerek átültetése ellen

Bukarest, március 13.

Jorga professzor, volt miniszterelnök után legutóbb Iamandi belügyi alminiszter világított rá arra a zavarosban való halászatra, amelyet különösen Goga, aztán Cuza és Bratianu György pártja üzenek a nemzeti munka védelmének kérdésével s fejtette ki ezzel kapcsolatban a szabadelvű román felfogást. Ugyanugy, mint nagy szenátusi beszédében Jorga, a belügyi alminiszter is hangoztatta, hogy ezt a kérdést csak a törvényesség és a megértő türelmesség szellemében lehet és szabad rendezni, belátva, hogy a nemzeti-ség még nem jelenti az alkalmasságot és hivatottságot, hanem csak a kellő felkészültség és odaadó munka.

Cuza és Bratianu György interpellációjára válaszolva, Iamandi a képviselőház szombat esti ülésén elismerte Cuza következtetességét, kiemelve azonban, hogy nem helyesli módszereit és tanai kizárólagosságát. Ezzel szemben Goga és Bratianu György csak választófgásból feszegetik a nemzeti munka kérdését a türelmellen idegen- és kisebbségellenesség jegyében. A helyzet ugyanis egészen más, mint ahogyan ők beállítják. A februári adatok szerint

az ország 1634 vállaatánai összesen 264 ezer 494 alkalmazott van, akik közül csak 4 ezer 899 idegen állampolgár.

A kormányt csak az idegen állampolgárok érdeklik ebből a szempontból, mert a 4 milliónyi kisebbségtől nem lehet eltekinteni: nem lehet őket sem a határon áttenni, sem pedig kiirtani, mert számottevő szerepet játszanak az ország gazdasági, kulturális és politikai életében. Az utóbbi időben még a hitlerista Németország is elállt a kezdetbeli fajvédelemtől.

— Tisztelnünk kell mindazoknak a jogait, akik a román állam területén élnek, — jelentette ki Iamandi alminiszter s hozzáfűzte, hogy ha Románia azzá lett, ami most, ugye ezt a nemzetközi szerződéseknél köszönheti.

Az árjaság és fajvédelem nem létezik s a gyakorlatban nem valósítható meg. A liberális párt összhangot kíván teremteni nemcsak az egyes társadalmi osztályok, hanem a többségi nemzet és a kisebbségek között is, hogy utóbbiak az alkotás és haladás tényezői lehessenek. A liberális párt a politikai stabilitás, alkotmányosság, demokrácia és alkotó nacionalizmus rendszerének képviselője s elutasítja azokat az új reformátorokat, akik át akarják ültetni ide a fasiszma és hitlerizmus gyökereit, eljelölve, hogy ezáltal pusztítják az ország állandó érdekeit és olyan bajokat okoznak, amelyeket senki sem kívánhat.

A többség hosszasan ünnepelte beszédét Iamandi almi nisztert.

A jegybank rendelete a bank-devizakereskedelemmel kapcsolatban

Mi marad továbbra is a jegybank hatáskörében

Bukarest, március 13.

A devizakereskedelemben beállott s általunk már ismertett módosításokkal kapcsolatban a Banca Naționala a következőket hozza a nagyközönség tudomására:

— A jóváhagyott devizák és valuták bejegyzése az utlevelekbe továbbra is a Banca Naționala által történik. Ecélből az utazni kívánók közvetlenül a Banca Naționalához is fordulhatnak, bemutatván a bank útján jóváhagyott A-formulárt. Különben a valuták és devizák beírása az utlevélbe a közbenjáró bank útján is esz-közölhető.

Be lehet nyújtani továbbá a Banca Naționalának közvetlenül is a következőket: 1. Kérvények nemzetközi postaátutalás iránti engedélyért, 2. Kérvények ajánlott levélnek külföldre való továbbítása iránt, 3. Kérvények elfogadványok avizálása iránt és 4. Kérvények külföldre szánt betétesomagok lepecsételése és elküldése iránt.

— Kérvények saját alaphól való kifizetés engedélyezése iránt, ezentul is csak is a Banca Naționalánál mutathatók be.

— Miután a bankokra hárult át az a kötelezettség, hogy a devizaigénylések kérvényét a szükséges mellékletekkel együtt bemutassák,

a jövőben a bemutató bankok kötelesek ellenőrizni, hogy a kérvényezőők kifizeték-e adóháttralékaikat.

Az ellenőrzés megtörténtét a bankok saját felelősségükre a kérvényeken igazolják.

A bankok a devizakéreléseket külön csoportban nyújtják be azon országok szerint, amelyekkel kliríngyeziényünk van (Olaszország, Németország, Magyarország, Csehszlovákia, Svájc, Ausztria, Görögország) s egy külön csoportban mindazon országokra vonatkozólag, amelyekkel ilyen egyezmény nem áll fenn.

Mindenkinek csoport kérvényt egy-egy két példányban kiállított borderoba kell bevezetni, amely a következőket foglalja magában: a bemutató bank neve, a devizaigénylések fontosabb adatai (a kérvényezőők neve, a pénznem és annak mennyisége, a csatolt okmányok stb. és egy szabad rovat a megjegyzések számára.) A bordero modellje a Banca Naționalánál és fiókjainál kapható.

Izgalommentes ülése volt a képviselőháznak

Tárgyalják a bélyegilletékekről szóló törvényjavaslatot

Bukarest, március 13.

A képviselőház hétfő délutáni ülésén Mihalescu volt lupista, most a pártgyesülés után nemzeti-parasztpárti képviselő a minisztériumok gépkocsijai miatt interpellált. Emlékezteti a kormányt, hogy a liberális pártlap, a Viitorul, tavaly novemberben megírta, hogy takarékoságból megszüntetik a gépkocsik tartását, ami azonban mindmáig nem történt meg. Intézkedést kér.

Az ifjabb Cuza professzor arról panaszkodik, hogy egyes megyékben a közigazgatási szer-

vek üldözik a kuzista mozgalmat és a kuzistákat. Orvoslást kér.

A jelenlevő Inculetz belügyminiszter kéri, hogy hozzon tudomására megtörtént eseteket, amelyeket hajlandó megvizsgálni és orvosolni.

A kamara ezután áttért a napirendre, amelyen a bélyegilletékek törvénye szerepel. A vita csendben folyt, minden különösebb izgalom, vagy összekoccanás nélkül.

A szenátus hétfő délutáni ülése ugyancsak csendben, minden különösebb érdekességű esemény nélkül zajlott le.

LEGUJABB

UJ VEZÉRIGAZGATÓT KAP A SZIGURANCA

A Lupta kormányköréből származó értesülésre hivatkozva közli, hogy az állambiztonsági rendőrség rövidesen új vezérigazgatót kap. Az új szigurancafőnök Stancescu Tilica, jelenleg Cetatea-Alba megye prefektusa lenne. A lap szerint a kinevezés biztosra vehető.

BRATIANU GEORGE EBEDEN VOLT DINUNAL

A Lupta értesülése szerint az 6- és ifjubiliberális párt között újabban erősebben érvényesülnek a közeledési céltatok. Egyes kormánykörök élénken magyarázzák azt a tényt, hogy Bratianu György, az ifjubiliberális vezér, két nappal ezelőtt ebédre volt hivatalos Bratianu Dinuhoz, az öliberálisok elnökéhez.

MIHALACHE NYILATKOZIK

Az Adeverul nyilatkozatot közöl Mihalachétól, a nemzeti parasztpárt vezérétől. Az interjuban Mihalache ismét azt hangoztatja, hogy a párt és Lupuék egyesülése a demokrácia erősödését jelenti. Kétségtelen, hogy bizonyos kalandos tervezetek is hozzájárultak ahhoz, hogy a két parasztpárt kiküszöbölje a részletkérdésekben fennálló ellentéteket és személyi kérdéseket és végrehajtsa az egyesülést, ami nemcsak a párt, hanem a román állam életében is nagyfontosságú lépést jelent.

ANGHELESCU TABORNOK

román hadfelszerelésügyi miniszter, mint a párisi Petit Parisien jelenti, a közeljövőben külföldi utra indul, hogy a román hadsereg új felszerelésére ajánlatokat kapjon.

A RÓMAI HARMAS-TALÁLKOZÓVAL

kapcsolatban az olasz sajtó egyöntetűen állapítja meg, hogy Rómában feltétlenül szerződést kötnek körül a dolog, mert az alapelveket már Suvich budapesti és bécsi tárgyalásain lesegeztek, a későbbi diplomáciai tárgyalások során pedig a szerződés szövegét is megfogalmazták.

Lapzártakor érkezett jelentésünk szerint egyébként Gömbös magyar miniszterelnök fél 12 órakor érkezett Velencébe, ahol Villani báró quirináli magyar követ fogadta számos olasz előkelőség élén. Velencében Gömbös és kisérőtea Mussolinitől eléje küldött 5 kocsiából álló különvonatra ült és 9 óra 40 perckor érkezett meg Rómába.

PAPEN ALKANCELLÁR

néhány nappal ezelőtt megfertőzte a jobb lábát. A fertőzésből vérmérgezés lett, az orvosok azonban idejében közbeléptek s így az alkancellár állapota már javulóban van.

AZ ANYAGYILKOS ZEMPLÉN DÉNES

ügyében a budapesti törvényszék második fokon hétfőn hozta meg az ítéletet. Patay tanácselnök zárt tárgyalást rendelt el, az ítéletet azonban a nyilvánosság előtt hirdette ki. A gyermekbíróság 3 évi és 3 havi bűntetését 4 évi és 3 hónapi elzárásra emelte fel, azzal az indoklással, hogy az erős felindulást a gyilkosság elkövetésénél nem látja bebizonyított-nak s az a tény, hogy Zemplén Dénes a gyilkosság után megszökött, nem nyújt alapot arra a feltevésre sem, hogy tettét nyomban megbánta volna. Az ítélettel szemben az ügyész és a védő semmiségi okot jelentett be, az elítélt azonban kijelentette, hogy tudomásul veszi az ítéletet és megnyugszik abban.

JEFTICS JUGOSZLAV KÜLÖGY-MINISZTER

a szerb képviselőház hétfői ülésén nagy külpolitikai beszámolót tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy a kisántant-államok szövetségét gazdaságilag és politikailag is szorosabbá kell fűzni, mert csak így dolgozhatnak eredményesen a revíziós mozgalom megakadályozásán. Beszélt a Balkán-egyezményről, kijelentette, hogy a Habsburgok trónraültetése háborus alkalom volna, a római hármastalálkozóról szólva pedig azt a megállapítást tette, hogy annak célja ma még nem egészen világos s így a véleménynyilvánítást fenn kell tartani arra az időre amikor az államok közötti viszonyok megváltoznak.

SPORT-ÉLET

Startolt a Nemzeti Bajnokság!

Startolt a Nemzeti Bajnokság is. Még pedig két mérkőzéssel. Az Unirea Tricolor megérdemelten győzte le Bukarestben a Romaniát. Aradon viszont a NAC fölényesen intézte el a Gloria CFR együttesét. (Itt a NAC járt jobban, hogy Sarkady szereplése miatt újrajátszották a mérkőzést. A megsemmisített mérkőzésen csak 3:0-ra győztek. . .) A NAC csapatán látszott, hogy „benne van” a játékban. A francia jórészt összekovácsolta a csapatot. A válogatásra kiküldött buclide főtítkár a sok gól ellenére sem volt megelégedve a játékosok formájával. Az Unirea Tricolor veszélyesnek ígérkezik. Igaz, hogy többször játszott és ezért van akkora pontelőnye, de úgy indul, mint aki a finisnél komolyan ott akar lenni!

Megérdemelt győzelem:

Unirea Tricolor—Romania 2:0 (1:0)

Megérdemelten győzött a bukaresti csapat, bár kétségtelen, hogy — halvány árnyalattal hazahuzva — Radu Istrati bíró is segítette a győzelmet. Amire különben nem is lett volna szükség: az Unirea Tricolor formája már kiegyensúlyozottabb, mint a kolozsvári csapaté. Az első félidőben az Unirea Tricolor támad többet. A 20. percben Popescu tizenegyesét Munteanu kapus kivédi.

36. perc: Seifert fejelése Krieshoffer lábáról gólbá pattan. 1:0-ra vezet a bukaresti csapat!

A második félidőben a Romania is többet mutat. Mégis az Unirea Tricolor az eredményes.

A 20. percben Carjan bombája kapuba vágódik. 2:0.

A 40. percben javíthatna a Romania: Coborzánt felvágják — tizenegyes! — de a rugást elvetik.

A győztes csapatból kitűnt: Popescu és Carjan.

A Romániából jó volt: Dinescu center és a közvetlen védelem.

Molnár György, a Romania edzője mondja: Nívótlan játék. A Romania is megérdemelt volna egy gólt. A bíró fogta egy kicsit a kolozsváriakat, de az Unirea Tricolor megérdemelte a győzelmet.

A Romania játéka tetszett a közönségnek. A kolozsváriak lelkes, de kissé belemenős játéka többször felesleges izgalmakra adott okot.

Luchide elégedetlen...

NAC—Gloria CFR 6:1 (2:0)

Megsemmisítő fölényű győzelem. A NAC csatárok éppen kétszer annyi gólt lőttek az aradi csapatnak, mint a megsemmisített őszi mérkőzésen. A Gloria még nincs jó formában. A NAC csatárok minden eredményessége ellenére sem volt megelégedve a játékkal Luchide, a futballszövetség főtítkára, akit a játékosok formájának megfigyelésére küldtek Aradra. (Két hét múlva Csehszlovákia ellen játszik a román válogatott.) Luchide főtítkár kijelentése szerint

a NAC a sok gól ellenére sem mutatott meggyőző játékot. A NAC csatárok formája nem megnyugtató. Ezért egyelőre egyik NAC csatárt sem kombinálja a válogatottba! 2500 néző előtt zajlott le a mérkőzés. A gól-

szervező:

Kocsis (2), Juhász, Rónay, Bodola és Kovács 1—1 gólt rugtak. A Gloria gólya — öngól volt, Weichert révén.

A Nemzeti Bajnokság B) csoportja a tegnapi mérkőzések után

1. Unirea Tricolor	9	6	3	1	28:8	14
2. Ripensia	7	5	1	1	26:10	11
3. NAC	6	4	1	1	23:9	9
4. Gloria CFR	7	3	2	2	15:19	8
5. Juventus	6	3	1	2	12:11	7
6. Romania	8	2	2	4	15:17	6
7. Soimii	7	0	2	5	4:22	2
8. Mures	8	0	1	7	10:37	1

Belföldi labdarugó eredmények

Az országban kevés kivétellel mindenütt megkezdődött a teljes iramu bajnoki szezon. Barátságos mérkőzést főleg a Nemzeti Bajnokság még szabad csapatai játszottak. A belföldi bajnoki és barátságos mérkőzések eredményei a következők:

TEMESVÁR

Bajnoki: Ussa—Banatul 3:1 (2:0).

Rapid—Electrica 2:2 (1:0).

Barátságos: TMTE—AMTE 5:1 (1:1)

Az aradi munkáscsapat még messze van formájától.

Unirea—Hajduk 4:1 (4:0). — Freidorf

—Politechnika 2:0 (2:0). — Kadima—Venus 1:0 (0:0). — Török—Jagt 6:0

(1:0). — Dacia—Patria 1:0 (0:0). — Fratelina—Vulturii 3:1 (2:1).

ZSOMBOLYA

Bajnoki: ZsSE—Hertha 2:1 (1:0).

KOLOZSVÁR

Barátságos: Universitatea—KAC 4:0

(0:0). Az Universitatea csak úgy tudja

győzelmet megszerezni, hogy a második

félidőben beáll Sepi II. A góllövők: Io-

nas (3) és Sárba.

CFR Kolozsvár—CFR Piskii 2:1 (2:0).

Egyenlő erejű ellenfelek küzdelme. A

gólokat Sandru, Micusa illetve Szabó III.

szerezték.

BUKAREST

Barátságos: Juventus—Sportul Stu-

dentesc 6:1 (3:0). A mérkőzés érdekessé-

ge, hogy a Juventusban játszott Major,

a játéktól örökre eltűnt, majd kegyel-

met kapott játékos is és négy gólt ru-

gott.

Venus—Olympia 7:0 (4:0).

NAGYVÁRAD

Bajnoki: CFR—Kolping 3:0 (1:0)

Barátságos: Crisana—Török 5:0

(0:0). Gyenge nivóju játék. A Crisana

nem mutatott sokat. Egyedül Barátky

formája tűnt ki: két gólt is rugott. A

harmadik gól szerzője Bonatin.

ARAD

Bajnoki mérkőzések: Hakoah—Soimii

5:1 (2:1).

ATE—Tricolor 2:1 (1:0).

AAC—Olympia 4:2 (2:0).

Transsylvania—Unirea 3:1 (1:0).

LUGOS

Bajnoki: Vulturii—Germania 3:0 (3:0)

NAGYKAROLY

Bajnoki: Victoria—Barkochba 5:1 (0:0)

NAGYBÁNYA

Bajnoki: Tricolor—Seini Szinerváralja

6:0 (4:0).

SZATMÁR

Bajnoki: Olympia CFR—Kolping 5:2

(3:1).

DICSŐSZENTMARTON

Barátságos: Mures—Sticla 5:0 (2:0)

RESICA

Barátságos: UDR—Lugosi MTE 5:0

(1:0)

NAGYSZEBEN

Bajnoki: NSE—SZMTE 3:0 (1:0)

Szezonnyitó .Pelger, Ditrach és Kusmir

a góllövők.

BRASSÓ:

Barátságos: CFR—BMTE 3:0 (1:0).

Victoria—Glória 1:0 (0:0).

Spárta—Venus 1:0 (1:0).

Franciaországban:

Győzött a Ripensia

Páris, március 13.

A Ripensia franciaországi turája során teg-

nap szép győzelmet aratott. Mulhouse város

válogatottját győzte le. A vereségek után:

végre győzelem! Az eredmény és a góllövők:

Ripensia—Mulhouse válogatott 2:0 (1:0). Be-

ke és Dobay a góllövők.

Három ismeretlen eredmény

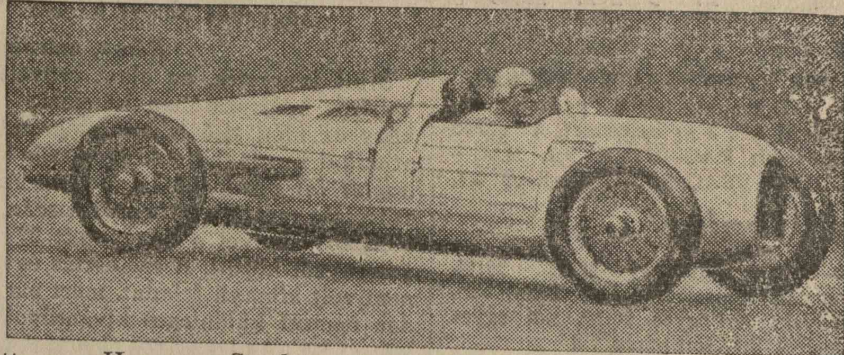
a váratlanul hazatért CFR franciaországi turájáról

A bukaresti CFR franciaországi turájáról napokig semmi hír nem érkezett. E helyett azonban este váratlanul a csapat érkezett haza Bukarestbe. A játékosok mondták el aztán, hogy március elsejétől még három turamérkőzést játszottak a következő eredménnyel:

Saint Malo: CFR—FC Saint Malo 3:3

Calais: CFR—Racing Calais 4:4

EZEN A VERSENYGÉPEN

javította meg Hans von Stuck a 100 mér földes, a 200 kilométeres és az egyórás világrekordot.

Három világbajnoki selejtezőmérkőzés

volt vasárnap a nemzetközi sportműsoron

A tegnapi nemzetközi futballműsoron három világbajnoki selejtező mérkőzés is szerepelt. Ezenkívül nemzetközi válogatott mérkőzések is voltak. A tegnapi vasárnap szokatlanul gazdag volt tehát „nagy” eseményekben. Jelentéseink így számolnak be a futballvilágban hatalmas küzdelem utáni döntetlennel, mint

AMSZTERDAM: Hollandia—Belgium 9:3 (4:1). Nagy meglepetés az ired ellen szenzációsan szereplő belgák nagy veresége. A hollandok már bekerültek a döntőbe, még ha el is veszítenék az ired elleni mérkőzést.

MADRID: Spanyolország—Portugália 5:0 (3:0). Hengerelek a spanyolok. A portugálok támadásait a

fényes formában védő Zamorra tette ártalmatlanná. Világbajnoki selejtező.

LUXEMBURG:

Németország—Luxemburg 9:1 (5:1). A német csapatnak nem volt ellenfél az egészen gyengén játszó luxemburgi csapat. Világbajnoki selejtező.

PARIS:

Svájc—Franciaország 1:0 (1:0). Otthonában kapott ki barátságos találkozón a francia csapat.

LAUSANNE:

Svájc B.—Franciaország B. 2:1 (1:1). A második fronton is győzött a svájci csapat.

Ki hitte volna az ősszel?

Hungária-Ujpest 1:1 (1:0)

— és egyéb „meglepetések” Budapesten

Budapest, március 13.

Ki hitte volna az ősszel, a Hungária sorozatos kudarcai után, hogy a kék-fehérek tavasszal a tabella negyedik helyére jönnek fel! Hozzá még olyan remek küzdelem utáni döntetlennel, mint tegnap Ujpest ellen. A Hungária ezzel újra „nagy” csapat lett. A Ferencváros bár újra megszerezte a két pontot — vereséges volt a győzelme. Korányi hiányát és Sárosi gyenge formáját érzik nagyon a zöld-fehérek. Szomorú meglepetés a Kispeszt lefelé csuszó útja. A nap meglepetése: veresége a Budaitól. Ragyogó szezonkezdés — rossz folytatás: ez a mérlegük. A Bocskai újra „gázolt”. Három mérkőzésen 16 gólt rugtak a debreceniek és csak kettőt kaptak! Kévs ilyen izgalmas bajnokság volt, mint az idei!...

HUNGÁRIA—UJPEST 1:1 (1:0)

20.000 néző előtt rendkívül erős iramu mérkőzés. A Hungária meglepően erős tempót erőszakol ki, az eredmény: Ujpest kifulladás és a végén, amikor kellene, nem tud erősíteni. Az első félidőt a bíró tévedésből öt perccel előbb fújta le, — a második félidőben játszották le ezt az öt percet. A Hungária gólját a 11. percben Kardos lőtte. (Kezd gólszák lenni: minden mérkőzésen berugja a maga gólját...) A második félidőben az Ujpest kissé durván játszik, mert mindenáron egyenlítani akar. A 23. percben sikerül is Avar révén. A Hungária csatár-sor veszélyesebben támad, de az eredmény nem változik.

FERENCVAROS—SZEGED 4:3 (2:2)

A szegedi mérkőzés úgy indul, hogy a Ferencváros gólokkal nyeri. Az elején irányítja a játékokat és nagy fölénytel játszik. A 3. percben Sárosi gólt lő. 1:0. Ekkor váratlanul erős

ostrommal feljön a Szeged. Az eredmény: 8. p. Bogdár egyenlítő, 1:1. Sőt Korányi II. lövése Polgár lábáról gólbá pattan. 1:2. Vezet Szeged! Polgár a 43. percben „csorbát köszörül” — egyenlítő gólt lő: 3:3. A második félidőben már bizonytalanabb a Ferencváros. A 2. percben Kemény révén 3:2. A 8. percben Korányi II. egyenlítő, 3:3. A győztes gólt kavardásból lövi Sárosi, a 18. percben.

III. KERÜLET—ATTILA 3:2 (2:2)

Meg nem érdemelt vereséget szenvedett az Attila — szerencsésebb ellenfelétől. Az első félidőben különösen egyszerű a miskolci csapat. A 16. percben Seper, a 24. percben Virág révén már 0:2 az eredmény! Ekkor két világmegyerő akció eredményeképpen a 28. és 30. percben Egri kiegyenlítő, 2:2. A győztes gól szerzője Györi a második félidő 10. percében.

BOCSKAI—SOMOGY 6:0 (6:0)

A debreceni mérkőzésen a Bocskai ismét káprázatosan remek csatárjátékokat mutatott. A Somogy inkább hajrás nekilendülésekkel elensúlyozta a Bocskai nagy fölényét. A második félidőben sikerült a meggátolnia a katasztrofálisan fenyegető gólszörny. A gólsorrend: 13., 15. és 35 perc Eöry, 40. perc Markos, 41. és 44. perc Vince.

BUDAI 11—KISPEST 2:1 (1:0)

A Budai 11 nagyon megerősödött Rennerrel, a NAC Budapestre visszakért trénerével, a Kispeszt letört csapat benyomását kelti. A góllövők: 30. perc Stancsik 1:0, második félidő 28. p. Zilahi 2:0, 31. p. Nemes szépi 2:1.

PHÖBUS—NEMZETI 1:1 (1:0)

A Nemzeti nagy lelkesedése kiegyenlítette a küzdelmet. Az első félidő 7. percében Solti, a második félidő 9. percében Odri lőtték a gólokat.

Követeljen
kimondottan
eredeti
OLLA-I,
mely évtize-
dek óta elis-
mert és vezető
minőségű!

A MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG ALLÁSA:

1. Ferencváros	15	13	0	2	53:19	26
2. Újpest	15	11	3	1	46:18	25
3. Bocsikai	16	11	2	3	44:21	24
4. Hungária	16	7	2	7	38:28	16
5. Kispest	16	6	4	6	35:32	16
6. III. kerület	16	6	4	6	32:37	16
7. Szeged	16	6	2	8	31:53	14
8. Phöbus	16	4	6	6	27:29	14
9. Budai	16	3	5	8	25:44	11
10. Somogy	16	5	1	10	22:56	11
11. Nemzeti	16	2	5	9	24:48	9
12. Attila	16	3	2	11	25:39	8

Vivás

A MAGYAR KARDSCAPATBAJNOKSÁG győztese a MAC csapata lett 3 győzelemmel, 2 a Rendőrtiszti AC, 2 győzelemmel. A döntő utolsó mérkőzése: RAC-HTVK 9:7, MAC-BEAC 8:8, RAC-BEAC 9:7, MAC-RAC 9:7.

Asztali tenisz

Brasovia-Sepsiszentgyörgyi MTE 39:14. Klubközi asztali teniszmérkőzés Brassóban. Részeredmények: férfiegyes 26:10, női egyes 8:1, vegyespáros 3:1, férfipáros 7:2.

Tenisz

Itt a Davis Cup sorsolása!

Románia és Magyarország nem vesznek részt az idei küzdelemben London, március 13.

Londonban kisorsolták az idei Davis Cup mérkőzéseket a szokásos ünnepélyes külsőségek között, a résztvevő államok diplomatáinak jelenlétében. A sorsolás szerint így alakulnak a Davis Cup idei mérkőzései

„EURÓPAI ZÓNA”

Első forduló: Svájc—India és Franciaország—Ausztria.

Második forduló: Csehszlovákia—Új-zéland, Olaszország a Svájc—India győztesével játszik, Németország a francia—osztrák győztesével kerül össze, Ausztrália—Japán.

„AMERIKAI ZÓNA”

Északon: Kanada—USA.
Délén: Peru—Brazília.

A két győztes egymással játszik az amerikai zónagyőzelemért. A győztes az európai zóna győztesével kerül össze. Aki itt győz, az már a védő Angliával játszik.

Feltűnést keltett, hogy

az idén sokkal kevesebben neveztek. Így hiányzik Románia és Magyarországra is.

hogy a belgrákról, svédekről, norvégekről ne is beszéljünk.

Atlétika

100 atlétát lát vendégül Olaszország a torinói Európa-bajnokságon

Szétszították a helyeket: Románia egy ingyenes helyet kapott

Róma, március 13.

Mint ismeretes, az olasz szövetség gavallos határozatában kötelezte magát, hogy az idén első ízben megrendezendő atlétikai Európa-bajnokságon száz külföldi atlétát lát vendégül Torinóban. Az olasz szövetség most osztotta szét a száz ingyen ellátásos helyet a benevezett 27 nemzet versenyzői között. A szétszételés egyáltalán nem volt könnyű feladat, mert majd minden nemzet különleges kívánságokat jelentett be. Az igazságos elosztást úgy vélték legjobbnak, hogy

összeállították minden benevezett állam tíz legjobb atlétájának névsorát az elmúlt évi eredmények alapján és arányosan juttattak helyet az egyes államoknak.

Eszerint Finnország 15, Svédország 17, Németország 13, Magyarország 9, Anglia 7, Franciaország 6, Norvégia 5, Észtország 4, Lengyelország 3, Hollandia 3, Ausztria 2, Dánia 2, Görögország 2, Svájc 2, Csehország 2, Írország, Belgium, Románia, Bulgária, Spanyolország, Izland, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Portugália, Törökország és Jugoszlávia 1—1 helyet kaptak.

Sporthei

400 versenyző indul az angol ifjúsági boxbajnokságon. Ez aztán az utánpótlás! India is tud. Az újdellui atlétikai ver-

NE törje a fejét, hogyan hol VÁSÁROLJON

HUSVÉTRA

hanem keresse fel a szoliditágaról közismert

KERTÉSZ

TESTVÉREK

utóda céget, Kapu utca 26.
ahol kevés pénzért mindent kaphat!

Az árak beszélnek!

LEI	
Costüm- és kabát kelme tiszta gyapjú - - - - -	295
Sportkelme kabát- és costümre	125
Gyapjú Georgett női ruhára -	130
Gyapjú Crepolin - - -	145
Gyapjú Poudlin - - -	90
Gyapjú Cheviot - - -	49
Kockás, csikos schottis bluz - kelmek - - - - -	55
Mintás crep de chin - - -	98
Sima crep de chin minden színben - - - - -	65
Béléselyem minden színben -	39
Fehérnemű tussorok - - -	33
és számtalan fel nem sorolható hasonló kelmek.	

Uj cikkek!

Szines férfi ing 2 gallérral -	125-161
Szines sport ing - - - - -	125-161
Kaki tiszti ing - - - - -	135
Fehér ing - - - - -	135
Női selyem combine - - - -	135
Tussorcombine - - - - -	75

Női-, férfi harisnyák — zsebkendők, — nadrágtartók, stb.

nagy választékban!

Legújabb divatu
diszgombok
női ruhákra

A IARSADALOMBIZTOSITAS egyet-
gesítő törvénykönyve utasításokkal, román és
magyar nyelvű kiadásban megjelent. Fordította
Ormai István tanácsos. Ára 35 lej. Posta-
szállítással 45 lej. Kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizeten-
dők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Gyógyszertárat bérelnék Erdélyben, készpénz és ingatlan garancia mellett, ajánlatokat „Gyógyszerész” jelíggel a kiadóba kérek. 1913

VIZITURBINÁT Francist 30—40 HP-vel, 3,2 m-es átmérő és 0,4, 0,6 m-es vaskeszorús fagógaskereket keres megvételre Radvanszky, Sándor. 1910

Veszek 1 drb. 3—5 lóerős benzinneműt. 1 drb. száma-
kötőfonógépet. Ajánlatokat
Vajna J. Calea Victoriei 65.
Brasov. 1945.

Eladó! Elsőrendű préselt széna, nagyobb mennyiség. Lahni Heinrich kereskedő, Rupea. 1908

Állást keres

Most felszabadult kémény-seprősegéd állást keres. Cim: Zongár Mihály Baraolt. 1869

Állást nyer

Mészárszékhez, kevés tőkével rendelkező társ kerestetik. Cim 1986. szám alatt a brassói kiadóban.

Hölgyek! Biztos jövőt csakis kozmetikai iparral szerezhet-
nek maguknak. Állandó kikép-
zés. Institut de Cosmetics. Bu-
curesti, Str. Berthelot 5. 1345

Házasság

50-es években, komoly, szolid uriember, vendéglős és szállodás, teljes üzleti berendezéssel és készlettel, hozzáillő komoly urinő ismeretségét keresi házasság céljából. Szakmabeli nő előnyben. Közvetítő kizárva. Vagyoni állás megjelölésével 50-es jelíggel írjanak a brassói kiadóba. 1977

TAVASZI ÜLTETÉSHEZ

ajánl gyümölcs- és sétányfát, magas törzsű rózsát, többféle falkolai növényeket és szőlőültvényeket.

Gazdasági Tanintézet Faiskolája,
Medias, Telefon. 29. — Árjegyzék ingyen

Csak hölgyeknek!

Legmodernebb külföldi módszerrel dolgozó

„Hygienia”

Fűzőszalon, Brassóban, Kapu-utca 44 szám alatt megnyílt.

HOTEL IMPERIAL

Bucuresti, Calea Victoriei 49 szám, a királyi palota mellett.

A legközpontibb fekvésű, legegységesebb és legkényelmesebb szálloda — Teljesen átalakítva. — Szobák fürdőszobával vagy anélkül. Kilátás a Calea Victoriei-re és a királyi palotára. Új fogadó- és olvasóterem. Buffet — Családi helyiség. — Európai konyha. — Versenytáras.

Felkészítők: Kocsis Béla

A. B. C. TEXTIL Kádár Sándor Brasov, Kolostor-u. 13

március 12 én átköltözik a

Kapu-utca 10 szám alá

Raktáron tartunk, mint eddig is

férfi és női szöveteket

hozzávalókkal, gazdag választékban és legjobb minőségben, továbbá női kabátokat, a legújabb divat szerint.

Továbbra is szíves partifogást kér;

Teljes tisztelettel: **KÁDÁR és ACS** Brassó, Kapu-u. 10

Kiadó, lap- és nyomdai kiadók: Lap- és Könyvkiadó R-t. Brasov—Brasov.